

Operat uzdrowiskowy

Uzdrowisko Lądek-Zdrój

Operat uzdrowiskowy
Uzdrowisko Łądek-Zdrój

Nazwa Uzdrowiska	Uzdrowisko Łądek-Zdrój
Adres Uzdrowiska	Łądek-Zdrój, województwo dolnośląskie, powiat kłodzki
Obszar Uzdrowiska	miasto Łądek-Zdrój, sołectwa: Kąty Bystrzyckie, Lutynia, Orłowiec, Radochów, Stójków, Wójtówka, niezamieszkałe wsie : Karpno, Wrzosówka.
Powierzchnia Uzdrowiska:	6750,78 ha
Zlecniodawca:	Gmina Łądek-Zdrój
Wykonawca operatu:	Fundacja „Uzdrowiska” ul. Szolc – Rogozińskiego 5/26 02-777 Warszawa
Autorzy opracowania	lek. med. Zdzisław Cieślukowski mgr inż. Wadim Karpiński mgr Anna Ogórek Magdalena Szymańska

Spis treści

I.	Część Opisowa	
1.	Podstawa prawna	str. 4
2.	Podstawy funkcjonowania Uzdrowiska Łądek-Zdrój	str. 5
3.	Charakterystyka Gminy Łądek-Zdrój	str.7
4.	Infrastruktura techniczna	str. 13
5.	Plan zagospodarowania przestrzennego	str. 22
6.	Obszar uzdrowiska - strefy ochrony uzdrowiskowej	str. 27
7.	Zakłady i Urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego	str. 31
8.	Profile lecznicze	str. 44
9.	Naturalne surowce lecznicze	str. 55
	9.1 Uzdrowiskowy Zakład Górniczy	
	9.2 Opis ujęć wód leczniczych	
10.	Opis klimatu	str. 63
11.	Podsumowanie	str. 66
12.	Bibliografia	str. 67
13.	Ewidencja Naczelnego Lekarza Uzdrowiska	
14.	Elektroniczny zapis operatu	
II.	Część graficzna	
1.	Mapa strefy „A” ochrony uzdrowiskowej w skali 1: 5 000.	
2.	Mapa strefy „B” ochrony uzdrowiskowej (zaznaczona strefa „A”) skala 1: 10 000.	
3.	Mapa strefy „C” ochrony uzdrowiskowej (zaznaczona strefa „A” i „B”) skala 1:25 000.	
4.	Mapa terenu i obszaru górniczego w skali 1:25 000.	
5.	Mapa pomocnicza (mapa ewidencji gruntów z zaznaczoną strefą "A" i "B").	

1. Podstawa prawna

Zasadniczą podstawą opracowania operatu dla Uzdrawiska Łądek-Zdrój, gmina Łądek-Zdrój, powiat Kłodzko, województwo dolnośląskie, są wymagania zawarte w art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z dnia 31 maja 2017 r., poz.1056, tekst jednolity ze zmianami).

Opracowanie operatu oparto o podstawy formalno-prawne zawarte w:

1. Ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z dnia 31 maja 2017 r., poz.1056, tekst jednolity ze zmianami).
2. Ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. prawo geologiczne i górnictwo (Dz. U. z dnia 17 listopada 2017 r., poz. 2126 tekst jednolity ze zmianami).
3. Ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. prawo wodne (Dz. U. z dnia 4 grudnia 2018 r., poz. 2268, tekst jednolity ze zmianami).
4. Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. z dnia 16 maja 2016 r., poz.672, tekst jednolity ze zmianami).
5. Ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane (Dz. U. z dnia 22 czerwca 2018 r., poz. 1202, tekst jednolity ze zmianami).
6. Ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z dnia 4 czerwca 2016 r., poz. 778, tekst jednolity ze zmianami).
7. Ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz o usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych (Dz. U. z dnia 18. sierpnia .2017 poz.1553 tekst jednolity ze zmianami).
8. Ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z dnia 10 listopada 2018 r., poz. 2129, tekst jednolity ze zmianami.).
9. Ustawie z dnia 10 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z dnia 27 lipca 2018 r., poz. 1445, tekst jednolity ze zmianami).
10. Ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z dnia 24 maja 2018 r., poz. 992, tekst jednolity ze zmianami)
11. Ustawie z dnia 16 kwietnia z 2014 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z dnia 23 sierpnia 2018 r., poz.1614 , tekst jednolity ze zmianami).
12. Decyzji Nr 18 Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2009 r.
13. Uchwale Nr XXX/240/09 Rady Miejskiej w Łądku-Zdroju z dnia 26 marca 2009 r., w sprawie ustanowienia Statutu Uzdrawiska Łądek-Zdrój.
14. Uchwale Nr XXXII/271/09 Rady Miejskiej w Łądku-Zdroju z dnia 29 maja 2009 r., w sprawie zmiany Uchwały Nr XXX/240/09 Rady Miejskiej Łądku-Zdroju z dnia 26 marca 2009 r. w sprawie ustanowienia Statutu Uzdrawiska Łądek-Zdrój.

2. Podstawy funkcjonowania uzdrowiska Łądek-Zdrój

2.1 Operat uzdrowiskowy dla gminy Łądek-Zdrój oraz Decyzja Nr 18 Ministra Zdrowia z 02.02.2009 r.

Ustawa z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z dnia 31maja 2017 r., poz.1056,tekst jednolity ze zmianami) w artykule 39, poz. 1 stanowi, iż "Gmina, która zamierza wystąpić o nadanie obszarowi statusu uzdrowiska albo statusu ochrony uzdrowiskowej w celu określenia możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego na tym obszarze sporządza operat uzdrowiskowy".

Na podstawie powyższego aktu prawnego, na zlecenie Gminy Łądek-Zdrój, w roku 2008 opracowany został operat uzdrowiskowy. Minister Zdrowia - po zapoznaniu się z operatem zaopiniowanym przez Komisję Uzdrowiskową w dniu 6 listopada 2008 roku - wydał decyzję nr 18 z dnia 02.02.2009 r. (zał. nr 1), w której:

1. Potwierdza możliwość prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego na obszarze uznanym za uzdrowisko Łądek-Zdrój.
2. Ustalił w oparciu o przedstawione świadectwa potwierdzające właściwości lecznicze naturalnych surowców i klimatu następujące kierunki lecznicze: choroby ortopedyczno - urazowe, choroby układu nerwowego, choroby reumatologiczne, choroby naczyń obwodowych, osteoporoza, choroby skóry, choroby kobiece.

W uzasadnieniu do w/w decyzji Minister Zdrowia potwierdził, że uzdrowisko Łądek-Zdrój spełnia następujące warunki:

- 1) Posiada udokumentowane złoża naturalnych surowców leczniczych.
- 2) Posiada klimat o właściwościach leczniczych.
- 3) Na obszarze uzdrowiska Łądek-Zdrój znajdują się następujące zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego:
  - szpitale uzdrowiskowe;
  - sanatoria uzdrowiskowe;
  - zakład przyrodolecznicy;
  - przychodnia uzdrowiskowa.
- 4) Posiada następujące urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego:
  - Park Zdrojowy;
  - Pijalnię Wód Mineralnych;
  - Baseny uzdrowiskowe.
- 5) Obszar spełnia określone w przepisach w przepisach o ochronie środowiska wymagania dla środowiska.
- 6) Posiada infrastrukturę techniczną w zakresie gospodarki wodno - ściekowej, energetyki, transportu, a także prowadzi właściwą gospodarkę odpadami.

2.2 Statut Uzdrowiska Łądek-Zdrój.

Rada Miejska Łądek-Zdroju, po uzyskaniu w/w decyzji Ministra Zdrowia na podstawie art. 41 ust.1 i 2 z dnia 28 lipca 2005r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z dnia 31maja 2017 r., poz.1056, tekst jednolity ze zmianami), podjęła następujące uchwały:

- Uchwałę Rady Miejskiej Łądek-Zdroju Nr XXX/240/09z dnia 29 marca 2009 r. w sprawie ustanowienia Statutu Uzdrowiska Łądek-Zdrój (zał. nr. 2).
- Uchwałę Rady Miejskiej Łądek-Zdroju Nr XXXII/248/09 z dnia 29 maja 2009 r. w sprawie zmiany statutu Uzdrowiska Łądek-Zdrój (zał. nr.3).

W związku z upływem w 2019 r. dziesięcioletnim okresem ważności operatu uzdrowiskowego Gmina Łądek-Zdrój przedkłada niniejsze opracowanie celem spełnienia wymagań określonych w art.43 ust.1 ustawy z dnia 28 lipca 2008 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej (Dz. U. z dnia 31 maja 2017 r., poz.1056, tekst jednolity ze zmianami) o treści: "Gmina, na obszarze której znajduje się uzdrowisko lub obszar ochrony uzdrowiskowej, jest zobowiązana do sporządzenia i przedstawienia, nie rzadziej niż raz na 10 lat, ministrowi właściwemu do spraw zdrowia operatu uzdrowiskowego, celem spełnienia przez jej obszar albo jego część wymagań określonych w ustawie".

3. Charakterystyka gminy Łądek-Zdrój

3.1 Położenie geograficzno-przestrzenne

3.2 Gmina Łądek-Zdrój

Gmina miejsko-wiejska Łądek-Zdrój położona jest w południowej części województwa dolnośląskiego, w powiecie kłodzkim. Odległość od Kłodzka wynosi 25km, od Wrocławia 116 km. Powierzchnia gminy wynosi 117,4 km² w tym miasto Łądek-Zdrój 20,2 km².

Gmina graniczy z następującymi gminami:

- od strony zachodniej z gminami Kłodzko i Bystrzycą Kłodzka,
- od północy z gminą Złoty Stok (powiat ząbkowicki),
- od wschodu z Republiką Czeską,
- od południa z gminą Stronie Śląskie.

Gminę zamieszkuje 8411 osób, w tym 3973 mężczyzn i 4438 kobiet; gęstość zaludnienia wynosi 72 osób/km².

Gmina miejsko-wiejska Łądek-Zdrój to gmina, na terenie której położone jest miasto Łądek-Zdrój oraz 11 wsi, w tym 9 sołectw - Kały Bystrzyckie, Konradów, Lutynia, Orłowiec, Radochów, Skrzynka, Stójków, Trzebieszowice, Wojtówka oraz dwie niezamieszkałe wsie - Karpno i Wrzosówka.

Na obszarze gminy wydzielono trzy strefy ochrony uzdrowiskowej:

- strefę "A" ochrony uzdrowiskowej: 294,92 ha,
- strefę "B" ochrony uzdrowiskowej: 1402,52 ha,
- strefę "C" ochrony uzdrowiskowej: 5053,34 ha.

Obszar uzdrowiska wynosi: 6750,78 ha.

3.2.1 Rzeźba terenu

Obszar gminy charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu, różnicami wysokości oraz zróżnicowanym nachyleniem i ekspozycją. Według regionalizacji fizyczno-geograficznej obszar Gminy Łądek-Zdrój leży w podprowincji Sudety z Przedgórzem Sudeckim, makroregionie Sudety Wschodnie, w mezoregionie Góry Złote:

- **Góry Złote:**
  - na terenie gminy znajduje się środkowa część grzbietu Gór Złotych, o największym wzniesieniu Borówkowa Góra (900 m n.p.m.);
  - grzbiet Gór Złotych charakteryzuje się krętym przebiegiem oraz wysokimi wzniesieniami;
  - obszar Gór Złotych na terenie gminy Łądek-Zdrój jest w większości zalesiony i znajduje się w granicach Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego.
- **obniżenie Łądka-Zdroju:**
  - rozciąga się pomiędzy pasmem Krowiarek (północno-zachodnie ramię Masywu Śnieżnika) na południu, a Górami Złotymi na północy i wschodzie, które w kierunku zachodnim zwęża swój zasięg do Doliny Białej Łądeckiej, którą płynie rzeka BiałaŁądecka.
  - największe pod względem obszaru jednostki to Masyw Śnieżnika i Góry Złote - nadają one rzeźbie całej gminy charakter górski, o wysokościach względnych 300-500 m.
  - najwyższe szczyty to Siniak(657 m n.p.m.) oraz Borówkowa Góra (900 m n.p.m.);
- **część uzdrowiskowa** leży w dolinie rzeki Białej Łądeckiej - na odcinku: Stronie Śląskie – Łądek-Zdrój – Radochów rzeka tworzy malowniczy przełom ograniczony wzniesieniami.

3.2.2 Klimat

Łądek-Zdrój zlokalizowany jest w VII Sudeckim Regionie Bioklimatycznym. Jest uzdrowiskiem podgórskim dolinno-zboczowym, o typie bioklimatu umiarkowanego, a okresowo silnie bodźcowego. Panujący tu klimat podgórski charakteryzuje się łagodnymi zimami i dość ciepłymi latami. Średnia roczna temperatura powietrza w latach 2008-2017 wyniosła 7,9° C. Liczba godzin ze słońcem wynosi średnio 1500 godzin. Średnia roczna prędkość wiatru w roku 2017 wyniosła 1,2 m/s.

3.2.3 Historia

Łądek-Zdrój jest uzdrowiskiem o długoletniej historii, będącym jednym z najstarszych uzdrowisk w Europie. Według źródeł historycznych już w roku 1241 istniały tu urządzenia kąpielowe, zniszczone przez Mongołów wracających z pola bitwy pod Legnicą. W czasie

wojen husyckich w pierwszej połowie XV wieku urządzenia kąpielowe zostały zniszczone. W drugiej połowie tego wieku nastąpiła odbudowa zniszczonych urządzeń kąpielowych, powstała część zdrojowa. W tym okresie wiedeński dr Konrad z Bergu przeprowadził pierwsze badania lądeckich, które dały pozytywne wyniki i zapoczątkowały okres rozbudowy źródła. Najstarszy zakład przyrodoleczniczy „Jerzy”, z basenem zbudowanym na źródle o takiej samej nazwie, został zbudowany w 1498 r. – ujęcie źródła zostało powiększone, natomiast kąpielisko przykryte drewnianą konstrukcją. W 1577 miasto wykupiło zakład „Jerzy”, a Rada Miejska ustanowiła pierwsze przepisy kąpielowe. W czasie wojny trzydziestoletniej (1618-1648) ponownie uległy zniszczeniu zabudowania i urządzenia kąpielowe – ich odbudowa nastąpiła dopiero po zakończeniu wojny. W 1678 roku zostaje wybudowany nowy zakład im. Marii (obecnie Zdrój „Wojciech”), podczas budowy którego odkryto kolejne źródło (obecnie „Wojciech”). W 1739 r. miał miejsce pożar, podczas którego palił się ratusz i południowa część rynku. Koniec XVIII wieku i wiek XIX to dynamiczny rozwój miejscowości. Łądek-Zdrój stał się bardzo popularnym i drogim kurortem odwiedzanym przez pacjentów różnych krajów europejskich. Od 1811 r. w uzdrowisku wprowadzono opłatę klimatyczną. W 1828 r. wybudowano pijalnię i odnowiono źródło „Marianny”. Rok później odkryto źródło „Chrobrego”. Zabudowano teren od Zakładu „Wojciech” do Zakładu „Jerzy”. W roku 1872 wybudowano nowy Ratusz, natomiast dwadzieścia lat później połączona została część miejska z częścią zdrojową. Wiek XX to czas dalszej rozbudowy części zdrojowej wzdłuż Białej Łądeckiej, w kierunku Stronia Śląskiego. W roku 1904 dr J. Plesch odkrył radioaktywność wód lądeckich. W latach 1914-1916 wybudowano Zakład Przyrodoleczniczy „Nowy Jerzy”. W okresie międzywojennym Łądek-Zdrój był znanym i chętnie odwiedzanym kurortem.

Po drugiej wojnie światowej obiekty sanatoryjne zostały upaństwowione. Część obiektów uzdrowiskowych przejął Zarząd Uzdrowisk Polskich, część - Wojskowy Szpital Sanatoryjny. W następnych latach lecznictwo uzdrowiskowe działało w ramach Centralnego Zarządu Uzdrowisk, Zjednoczenia Uzdrowiska Polskie Naczelnego Inspektoratu Lecznictwa Uzdrowiskowego. Jednocześnie działały sanatoria związkowe, zakładowe i Funduszu Wczasów Pracowniczych.

Obecnie lecznictwo uzdrowiskowe na terenie Uzdrowiska Łądek-Zdrój prowadzą trzy podmioty zarejestrowane jako Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej.

3.2.4 Hydrografia

Wody powierzchniowe na obszarze Miasta i Gminy Łądek-Zdrój to głównie rzeka Biała Łądecka. Biała Łądecka jest prawobrzeżnym dopływem Nisy Kłodzkiej, do której uchodzi w km 133,1. Długość rzeki wynosi 52,7 km, a jej dorzecze 314 km². Źródło Białej Łądeckiej znajduje się na stoku Postawnej w Górach Bialskich. Wody rzeki zakwalifikowane zostały do II klasy czystości.

Dopływy Białej Łądeckiej na terenie gminy Łądek-Zdrój:

- lewobrzeżne – Rudawka z Czerwonym Potokiem, Potok Konradowski z Rudym

Potokiem;

- prawobrzeżne – Jadwiżanka, Potok Karpowski z Przyrwą, Luty Potok z Obszarniczką, Wiosennik, Płąsawa, Orliczka, Jaskiniec, Skrzynczana.

Na odcinku Stronie Śląskie - Łądek-Zdrój - Radochów rzeka tworzy malowniczy przełom, ograniczony wzniesieniami utworzonymi z gnejsów gieraltowskich i śnieżnickich, wśród których rozrzucone są skalne wychodnie. W dolinie rzeki w tym rejonie spotyka się również obszary niewielkich torfowisk i podmokłych łąk.

W rejonie Łądka-Zdroju wody podziemne występują w osadach aluwialnych, zwietrzelinie skał podłoża oraz szczelinach skał krystalicznych. Występowanie wód podziemnych związane jest głównie z dwoma piętrami wodonośnymi:

- paleozoiczno-proterozoicznym - w spękanych utworach krystalicznych;
Wody szczelinowe piętra paleozoiczno-proterozoicznego występują w obrębie skał metamorficznych - głównie łupków łyszczykowych i gnejsów. Można w nim wyróżnić wody płytkiego i głębokiego krążenia. Podstawowy użytkowy poziom wodonośny tworzy spękana, przypowierzchniowa strefa skał krystalicznych wraz ze strefą zwietrzelin do głębokości około 30 m. Strefa ta pozbawiona jest w większości izolacji, co ma istotny wpływ na ich skład.
- czwartorzędowym - jego rola wzrasta do rangi poziomu użytkowego w dolinach rzecznych głównych rzek drenujących tą część Sudetów, gdzie zalegają większe połacie piaszczysto-żwirowych utworów aluwialnych Białej Łądeckiej i Lutego Potoku.

Wody czwartorzędowych pokryw osadowych występują najczęściej w jednej warstwie wodonośnej, zalegającej na głębokości kilku metrów. Ich zwierciadło ma charakter swobodny. Miąższość warstw wodonośnych rzadko przekracza 4 m, a współczynniki filtracji mogą się zmieniać od kilku do kilkudziesięciu m/d. Czwartorzędowe piętro wodonośne - ze względu na małą miąższość i rozprzestrzenienie utworów zawodnionych oraz niewielką zasobność - nie ma charakteru użytkowego.

Wody łądeckie pochodzą z jednego złoża, a proces tworzenia się tych wód zachodzi w skałach budujących okolice Łądka-Zdroju. Rejon Łądka-Zdroju wchodzi w skład jednostki geologicznej zwanej metamorfikiem Łądek i Śnieżnika.

Na terenie gminy brak jest większych naturalnych zbiorników wodnych. Występuje jedynie kilka zbiorników sztucznych, z których większość służy hodowli ryb. Zbiorniki tego typu znajdują się w dolinach Białej Łądeckiej oraz Potoku Konradowskiego.

3.2.5 Formy ochrony przyrody

Obszar gminy Łądek-Zdrój charakteryzuje się wysokimi walorami przyrodolecznymi. Realizując zapisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2004 Nr

92, poz. 880 – tekst jednolity ze zmianami) zostały wyznaczone na terenie miasta i gminy Łądek-Zdrój różnorodne formy ochrony przyrody:

- **Obszary Natura 2000:**
  - **Biała Łądecka(PLH020035)** - ostoja obejmuje odcinek rzeki Białej Łądeckiej od Goszowa do ujścia potoku Konradka w Trzebieszowicach, o łącznej powierzchni: 73,14 ha. Jest to cenny obszarochrony włosieniczników (m. in. jaskier pędzelkowaty) oraz głowacza białopłetwego.
  - **Pasmo Krowiarki (PLH020019)**- powierzchnia ostoi: 5423,19 ha. Krowiarki są silnie rozczłonowanym pasmem górskim w obrębie Masywu Śnieżnika. Występuje tu 18 typów siedlisk - obszar obejmuje część Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego.
  - **Czarne Urwisko koło Lutyni (PLH020033)** – pow. ostoi: 36,14 ha. Ostoja zlokalizowana jest 1,5 km od miasta Łądek-Zdrój, w środkowej części Gór Żółtych. Przedmiotem ochrony są południowe stoki bazaltowego wzniesienia w górnej części doliny Lutyni, lasy bukowe i jaworowo-lipowe a także ekstensywnie użytkowane podgórskie łąki. Obszar znajduje się w granicach Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego.
  - **Kościół w Konradowie (PLH020008)**- obszar 0,1 ha - strychy wieży kościoła, gdzie mają siedlisko duże liczebnie kolonie rozrodzce nietoperzy (głównie nocka dużego i gacka brunatnego) oraz rozległe tereny żerowisk.
  - **Góry Białskie i Grupa Śnieżnika (PLH020016)** - na terenie gminy Łądek-Zdrój znajduje się niewielki fragment od granicy z gminą Stronie Śląskie do Drogi Gierałtowskiej (geograficznie jest to teren Gór Żółtych).
  - **Góry Żółte (PLH020096)** – powierzchnia ostoi: 7128,9 ha, na której występuje 16 rozmaitych siedlisk roślinnych. Występują tu liczne formy skalne, grotty i jaskinie stanowiące dobre siedliska i zimowiska nietoperzy (stwierdzono występowanie 10 gatunków) a wokół cieków wodnych liczne ziołorośla i lasy łęgowe. Występują też górskie łąki konietlicowe, torfowiska, młaki i wrzosowiska.
- **park krajobrazowy - Śnieżnicki Park Krajobrazowy** - o powierzchni parku 28 800 ha i powierzchni otuliny 14 900 ha. Obejmuje cenny pod względem krajobrazowym i przyrodniczym rejon Sudetów Wschodnich. W jego skład wchodzi pasma górskie: Góry Białskie (Postawna 1114 m n.p.m.), Masyw Śnieżnika (1425 m n.p.m.) i Góry Żółte (Smrek 1109 m n.p.m.), stanowiące wschodnią ścianę Kotliny Kłodzkiej.
- **parki zdrojowe miasta Łądek-Zdrój:**
  - **Park 1000-lecia** - położony na wzniesieniu, pomiędzy ul. Wolności, ul. Zwycięstwa i ul. Lipową. Park wpisany do rejestru zabytków – numer i data rejestracji: 675/WŁz 04.10.1977r.

- **Park Zdrojowy im. Jana Pawła II**– zlokalizowany w części uzdrowskiej, pomiędzy zakładami przyrodolecznicznymi "Jerzym" a "Wojciechem" (między ul. Orlą, ul. Cienistą i ul. Lipową). Data i numer rejestru zabytków: 678/WŁ z 04.10.1977 r.
- **Park Stanisława Moniuszki**– położony w części uzdrowskiej, pomiędzy ul.A.Ostrowicza, ul. T. Kościuszki i ul. St. Moniuszki. Data i numer rejestru zabytków: 677/WŁ z04.10.1977r.
- **Park Juliusza Słowackiego**– położony jest pomiędzy Potokiem Karpowskim, al. Marzeń, ul. J. Słowackiego oraz Zakładem Przyrodolecznicznym „Wojciech”.

4. Infrastruktura techniczna

4.1 Komunikacja

Gmina Łądek- Zdrój posiada dobrze zorganizowaną sieć dróg - przez teren gminy Łądek–Zdrój przebiegają drogi: wojewódzkie, powiatowe, gminne, drogi wewnętrzne niepubliczne.

Przez teren gminy przebiega 284,71 km dróg, w tym układ drogowy na terenie gminy tworzą;

- drogi wojewódzkie nr 390 i 392 - o długości 24,53 km;
- drogi powiatowe - o długości 44,75 km;
- drogi gminne - o długości 27,03 km;
- drogi wewnętrzne niepubliczne - o długości 188,40 km (są to drogi przede wszystkim dojazdowe do budynków, gruntów rolnych, leśnych, itp.).

Drogi przebiegające przez obszar gminy utrzymywane są w dobrym stanie technicznym - planuje się dalszą rozbudowę sieci dróg na terenie gminy.

Gmina posiada rozbudowaną sieć komunikacji samochodowej. Gmina jest dobrze skomunikowana z przyległymi miejscowościami, głównymi ośrodkami województwa dolnośląskiego i kraju (np. Kłodzko, Wrocław, Warszawa) przez zewnętrzne podmioty transportowe, np. spółki PKS oraz przewoźników prywatnych.

Przez teren gminy przebiega linia kolejowa. Od kilku lat przewóz pasażerski oraz towarowy na odcinku Trzebieszowice – Stronie Śląskie jest zawieszony.

4.2 Energetyka

Obszar gminy Łądek-Zdrój jest zelektryfikowany. Zasilany jest w energię elektryczną przez napowietrzną linię 20 kV, wyprowadzaną z Głównego Punktu Zasilania zlokalizowanego przy ul. Kłodzkiej. Główny Punkt Zasilania podłączony jest obustronnie napowietrzną linią elektroenergetyczną 20 kV z podstacji w Stroniu Śląskim. Główny Punkt Zasilania połączony jest z krajową siecią elektroenergetyczną poprzez napowietrzną linię 110 kV. Z miejscowości Łądek-Zdrój prowadzi linia napowietrzna 40 kV do bocznicy kolejowej we wsi Ołdrzychowice Kłodzkie. Przesyłanie energii elektrycznej odbywa się poprzez linie średniego i niskiego napięcia napowietrzne i kablowe oraz stacje transformatorowe.

4.3 Ciepłownictwo

Na terenie Uzdrowiska Łądek-Zdrój brak jest centralnych systemów ciepłowniczych, za wyjątkiem kotłowni gazowo-olejowej zlokalizowanej przy ul. Powstańców Wielkopolskich 2.

Kotłownia zaopatruje w ciepło i ciepłą wodę mieszkańców budynków Spółdzielni Mieszkaniowej z Bystrzycy Kłodzkiej, budynki Wojskowej Agencji oraz trzy budynki stanowiące zasób mieszkaniowy gminy. Właścicielem kotłowni jest Dolnośląski Zakład Termoenergetyczny S.A. w Wałbrzychu.

Pozostałe budynki na terenie uzdrowiska stosują do wytwarzania ciepła do celów grzewczych różne paliwa ekologiczne, np. gazu przewodowego, gazu bezprzewodowego, oleju opałowego, energii elektrycznej.

Szpitala uzdrowskowe, sanatoria, ośrodki wypoczynkowe, hotele, budynki użyteczności publicznej posiadają z reguły własne kotłownie, opalane przede wszystkim gazem.

Pojedyncze gospodarstwa korzystają nadal z zasobów węgla kamiennego oraz koksu.

We wszystkich większych kotłowniach Łądko-Zdroju paliwem jest gaz, lokalne kotłownie gazowe zaopatrują w ciepło lokale mieszkalne w budynkach. Poza instalacjami centralnego ogrzewania część budynków wyposażonych jest w ogrzewanie piecowe. W części uzdrowskowej, poza konwencjonalnym sposobem zaopatrzenia w ciepło, do ogrzewania stosowane są także pompy ciepła wykorzystujące wody termalne (w Zakładzie Przyrodoleczniczym „Jerzy”). Wody termalne stanowią perspektywicznie potencjalne źródło zaopatrzenia miasta w ciepło. Wody termalne mogą stanowić źródło energii pozyskiwanej za pomocą tzw. pomp ciepła.

W coraz większym stopniu zyskuje na znaczeniu ogrzewanie geotermalne – na terenie gminy zaczynają funkcjonować pojedyncze kotłownie oparte na pompach ciepła czerpiących energię cieplną z wnętrza ziemi – przykładem może być nowowytbudowane Przedszkole Publiczne w Łądku-Zdroju oraz prywatne obiekty (Łądek-Zdrój, Stójków).

4.4 Gazownictwo

Gaz na teren gminy dostarczany jest siecią średniego ciśnienia Ø250 z gazociągu relacji Kłodzko – Stronie Śląskie. Na terenie gminy rozprowadzona jest sieć niskiego ciśnienia. Dostęp do sieci gazowej w mieście jest zapewniony w prawie 100%, natomiast na terenie gminy w 70 %. Gaz jest wykorzystywany do celów bytowych i grzewczych.

Dystrybutorem gazu na terenie gminy Łądek-Zdrój jest Polska Spółka Gazownicza Sp. z o.o. Oddział we Wrocławiu.

4.5 Teletechnika

Telefonia przewodowa obejmuje swym zasięgiem cały obszar gminy-zaspokojone są potrzeby mieszkańców w zakresie dostępu do łączności telefonicznej. Stopień telefonizowania jest zróżnicowany w zależności od odległości obiektów od central oraz od zainteresowania i możliwości ekonomicznych mieszkańców. Dostępność miasta i gminy Łądek-Zdrój została uzupełniona i zwiększona przez dynamicznie rozwijający się system telefonii bezprzewodowej.

Do Łądko-Zdroju dociera także podziemna sieć światłowodowa, pozwalająca na

korzystanie z dobrej jakości usług teletechnicznych (Internetu). Obecnie staraniem gminy sieć jest rozbudowywana o najważniejsze punkty w miejscowości (obiekty użyteczności publicznej), natomiast docelowo posłuży – poprzez nadajniki naziemne – do komunikacji z najbardziej newralgicznymi obszarami gminy.

4.6 Gospodarka wodno-ściekowa.

Zadania z zakresu gospodarki wodno - ściekowej na terenie gminy Łądko-Zdrój realizuje spółka Łądeckie Usługi Komunalne Sp.z o.o., z siedzibą pod adresem: Łądek-Zdrój,

ul.Fabryczna 7a, 57-540 Łądek-Zdrój.

4.6.1 Sieć wodociągowa.

Długość sieci wodociągowej w gminie wynosi:

• główna (magistralna):	18 287 m
• rozdzielcza:	41 987 m
• przyłącza – ilość:	945

Dostawa wody w gminie Łądek-Zdrój odbywa się z 3 ujęć:

- **„Aleja Marzeń”**- za pośrednictwem studni szybowej, o ustalonych w pozwoleniu wodnoprawnym zasobach eksploatacyjnych 300 m³/dobę oraz z poboru wód powierzchniowych z istniejącego ujęcia "Aleja Marzeń" z potoku Karpowskiego o ustalonych zasobach eksploatacyjnych 350 m³/dobę;

Ujęcie "Aleja Marzeń" posiada pozwolenie wodnoprawne wydane przez Starostwo Powiatowe w Kłodzku dnia 05.11.2015 r. nr OŚR.6341.98.2015.ŚW2, pkt. 3 i 4, wydane dla Zakładu Budynków Komunalnych (obecnie spółka Łądeckie Usługi Komunalne Sp.z o.o.), z siedzibą pod adresem: 57-540 Łądek-Zdrój, ul.Fabryczna 7a.

- ujęcie podziemne **„Karpno”**, o ustalonych w pozwoleniu wodnoprawnym zasobach eksploatacyjnych 1000 m³/dobę. Ujęcie usytuowane jest w zlewni Potoku Karpowskiego, korzysta z 17 studni zlokalizowanych po obu stronach potoku.

Pozwolenie wodnoprawne wydane przez Starostwo Powiatowe w Kłodzku dnia 05.11.2015 r. nr OŚR. 6341. 98.2015.ŚW2, pkt. 2, dla Zakładu Budynków Komunalnych (obecnie spółka Łądeckie Usługi Komunalne Sp. z o.o.), z siedzibą pod adresem:57-540 Łądek-Zdrój, ul.Fabryczna 7a.

- **„Brzezinka”**- zlokalizowanego przy ul. Leśnej w Łądku-Zdroju, o ustalonych w pozwoleniu wodnoprawnym zasobach eksploatacyjnych 400 m³/dobę. Ujęcie zlokalizowane w zlewni potoku Jadwiżanka, składa się z 8 studni oraz ciągów drenażowych.

Pozwolenie wodnoprawne wydane przez Starostwo Powiatowe w Kłodzku dnia 05.11.2015 r. nr OŚR. 6341 .98.2015.ŚW2, pkt. 1, dla Zakładu Budynków Komunalnych (obecnie spółka Lądeckie Usługi Komunalne Sp.z o.o.), z siedzibą pod adresem: 57-540 Lądek-Zdrój, ul.Fabryczna 7a.

4.6.2 Sieć Kanalizacyjna

Miasto Lądek-Zdrój odprowadza ścieki poprzez kanalizację sanitarną ogólnospławna oraz rozdzielczą. Długość instalacji wynosi 41,714 km. Wykonana jest z rur kamionkowych, żeliwnych, betonowych, PCV o średnicy od 160 do 300 mm, którymi ścieki spływają do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej przy ul. Wiejskiej.

W 2017 r. do kanalizacji było podłączonych 826 budynków mieszkalnych, roczna ilość ścieków odprowadzanych siecią kanalizacyjną wynosiła 1105 dm³= 1105000 m³.

Sieć kanalizacyjną posiada całe miasto Lądek-Zdrój, procentowe skanalizowanie gminy wynosi 70%.

Sieć kanalizacyjna jest rozbudowywana tak aby cała gmina w niedalekiej przyszłości była ją objęta.

4.7 Oczyszczalnia ścieków.

Na terenie gminy znajduje się oczyszczalnia ścieków komunalnych, która zlokalizowana jest na ul. Wiejskiej 57 w Lądku-Zdroju. Właścicielem i prowadzącym eksploatację oczyszczalni jest spółka Lądeckie Usługi Komunalne Sp. z o.o., z siedzibą po adresem: 57-540 Lądek-Zdrój, ul.Fabryczna 7a.

Oczyszczalnia posiada pozwolenie wodnoprawne wydane dnia 11.04.2012r. na szczególne korzystanie wód w zakresie odprowadzania oczyszczonych ścieków z oczyszczalni komunalnej w Lądku-Zdroju do rzeki Białej-Lądeckiej w km 21+700 wylotem DN 800.

Decyzja Nr OŚR 6341.08.2010/2012 ŚW 7 została wydana przez Starostwo Powiatowe w Kłodzku dla Zarządu Budynków Komunalnych w Lądku-Zdroju (obecnie spółka Lądeckie Usługi Komunalne Sp.z o.o.), z siedzibą pod adresem: 57-540 Lądek-Zdrój, ul.Fabryczna 7a. Termin obowiązywania: 31 marzec 2020 r.

Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna ze złożami zraszanymi, o przepustowości 8 200 m³/dobę. Średnica rurociągu doprowadzającego ścieki z miasta wynosi Ø 800 mm. Oczyszczalnia osiąga efekt oczyszczania 80- 90%. Średnie dobowe obciążenie oczyszczalni wynosi 3 200 – 3 550 m³/dobę. Ze względu na udział wód deszczowych i infiltracyjnych ilość doprowadzanych do oczyszczalni ścieków waha się w ciągu roku w granicach od 2 160 m³/doba do 6 500 m³/doba.

Dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń w ściekach odprowadzanych:

- BZT5 25,0 mgO₂/dm³;
- Zawiesina ogólna 35,0mg/dm³

- CHZTCR 125mgO₂/dm³

W skład oczyszczalni wchodzi następujące obiekty:

- a) część mechaniczna:
  - budynek krat mechanicznych,
  - piaskowniki prostokątne,
  - osadniki wstępne,
  - pompownia,
  - wylot ścieków.
- b) część biologiczna:
  - złoża biologiczne splukiwane (2 szt.),
  - osadniki wtórne.

Proces technologiczny składa się z trzech etapów:

- 1) oczyszczanie mechaniczne;
- 2) oczyszczanie biologiczne;
- 3) przetwarzanie osadów czyli fermentacja osadów pościelowych i suszenie ich na poletkach osadowych.

Ścieki z terenu miasta Łądek-Zdrój dopływają do oczyszczalni kolektorem DN 800. Proces oczyszczania zaczyna się na kracie mechanicznej w celu oddzielenia większych ciał stałych pływających i wleczonych, tzw. skratek. Po wstępnym oczyszczeniu ścieki trafiają do piaskowników, gdzie zatrzymywane są ziarniste zanieczyszczenia. Z piaskownika ścieki są transportowane do dwóch osadników wstępnych. Służą one do usuwania drobnych cząstek zanieczyszczeń. Obydwie kwatery osadników wstępnych są prostokątne, płaskodenne - obsługiwane przy pomocy zgarniacza Meidera.

Z osadników wstępnych ścieki trafiają na dwa złoża zraszające. Jest to pierwszy stopień oczyszczania biologicznego. Ze złożeń zraszających ścieki odprowadzane są do dwóch osadników wtórnych. W osadnikach wtórnych osad oddziela się od oczyszczonych ścieków drogą sedymentacji. Osad ściekowy trafia do wydzielonych komór fermentacyjnych o objętości użytkowej 6560 m³, gdzie przebiega metanowa fermentacja, będąca beztlenowym procesem stabilizacji osadów. Przefermentowany osad jest kierowany na trzy kwatery poletek służących do stabilizacji osadu, który jest następnie składowany na poletkach znajdujących się na terenie zakładu.

4.8 Gospodarka odpadami

4.8.1 Odpady komunalne

Na terenie Gminy Łądek-Zdrój do Rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości wpisanych jest 7 firm (stan na dzień 7 czerwca 2018 r.). Faktycznie jedna z nich zajmuje się odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z terenu Gminy Łądek-Zdrój - jest to firma ENERIS Surowce S.A. Oddział w Krapkowicach. Firma Eneris Surowce S.A. od 2013r. świadczy usługę odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu Gminy Łądek-Zdrój. Firma prowadzi również Punkt

Selektywnego Gromadzenia Odpadów Komunalnych, tzw.PSZOK. Od dnia 1 lipca 2017r. do dnia 30 czerwca 2020 r. zawarto trzecią umowę z w/w firmą.Odpady komunalne zmieszane, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania zagospodarowywane są w Regionalnym Centrum Gospodarowania Odpadami w Domaszkowicach, ul. Piłsudskiego 32, Nysa. Gmina Łądek-Zdrój zgłosiła akces do województwa opolskiego i tam jest ujęta w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego jako region południowo zachodni.

Od lipca 2017r. na terenie Gminy Łądek-Zdrój obowiązuje Uchwała XXXVIII/254/2017 Rady Miejskiej Łądko-Zdroju z dnia 20 marca 2017r. (Dz.U. z 2017, poz. 1412) w sprawie wprowadzenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy

Łądek-Zdrój, dostosowująca sposób segregacji odpadów do rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów.

Na terenie Gminy wysegregowuje się następujące frakcje odpadów:

- opakowania z papieru i tektury,
- opakowania ze szkła,
- opakowania z tworzyw sztucznych i metalu,
- odpady ulegające biodegradacji, w tym odpady zielone, tzw."Bio",
- odpady pozostałe po segregacji,
- odpady zmieszane, w tym popiół, zanieczyszczona folia i papier,
- odpady higieniczne.

Na terenie miasta Łądek-Zdrój znajduje się składowisko odpadów komunalnych, zlokalizowane w obrębie geodezyjnym Zatorze. Składowisko zostało wyłączone z eksploatacji począwszy od dnia 31 grudnia 2010r. Obiekt zajmuje powierzchnię 4,43 ha i jest wyposażony w budynki, budowle i urządzenia wraz z budynkami: socjalnym, sortowni, prasy, wagi samochodowej oraz komór kompostowych, estakady-torowiska suwnicy bramowej, suwnicy bramowej, zbiornika przeciwpożarowego, zbiornika wód opadowych, dróg, placów i innych terenów komunikacyjnych i ogrodzenia terenu - tworzy zorganizowaną całość gospodarczą.

W chwili obecnej część nieruchomości o powierzchni 0,47 ha dzierżawi na podstawie umowy zawartej dnia 30.06.2017r.do dnia 30 czerwca 2020r. ENERIS Surowce S.A. Oddział w Krapkowicach, w celu utworzenia i prowadzenia Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów komunalnych (PSZOK) oraz punktu przeładunku odpadów.

Dnia 5 sierpnia 2015 r. gmina Łądek-Zdrój podpisała umowę na rekultywację w/w składowiska odpadów (zlokalizowanego na działkach 164/2, 165/2, 166/2, 173/2, 174/2 i 175/1 w obrębie Zatorze) z firmą Geotrans S.A. z Wrocławia. Umowa została podpisana na okres 5 lat w celu rozłożenia kosztów rekultywacji i nie obciążania budżetu gminy.Firma posiada umowę dzierżawy zawartą dnia 2 listopada 2015r. do dnia 31 marca 2020r.na pow.1,70 ha. Rekultywacja jest końcowym etapem eksploatacji każdego składowiska odpadów - istotą procesu rekultywacji składowisk odpadów jest stworzenie,

poprzez odpowiednie zabiegi techniczne i uprawowe, warunków do przywrócenia zdegradowanemu środowisku warunków użytkowych i krajobrazowych.

4.8.2 Odpady pozabiegowe

Podmioty prowadzące działalność lecznictwa uzdrowiskowego wykorzystujące do zabiegów borowinę, zużytą borowinę składają do zamkniętych blaszanych pojemników. Pojemniki są zabierane przez wyspecjalizowaną firmę, która dokonuje utylizacji.

Wody z kąpeli leczniczych odprowadzane są do kanalizacji miejskiej, gdzie zostają rozcieńczane zanim dopłyną do oczyszczalni. Skład fizyko-chemiczny tych wód nie ma wpływu na stan techniczny instalacji kanalizacyjnej i jakości ścieków doprowadzanych do oczyszczalni ścieków w Łądku-Zdroju. Po oczyszczeniu w oczyszczalni są odprowadzane do cieków zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym.

4.9 Działalność gospodarcza

Na terenie gminy Łądek-Zdrój (stan na dzień 31 grudnia 2017 r.) zarejestrowanych jest 963 podmiotów gospodarczych.

Podstawowe rodzaje wykonywanej działalności gospodarczej:

- praktyka lekarska oraz praktyka pielęgniarek i praktyka fizjoterapeutyczna,
- budownictwo (wykonywanie robót budowlanych, instalacyjnych, elektrycznych),
- transport,
- sprzedaż detaliczna i hurtowa produktów żywnościowych, napojów, alkoholi, wyrobów tytoniowych,
- hotelarstwo,
- restauracje i inne placówki gastronomiczne,
- usługi fryzjerskie i kosmetyczne,
- działalność rolnicza,
- produkcja i sprzedaż pieczywa, wyrobów cukierniczych,
- sprzedaż detaliczna i hurtowa wyrobów tekstylnych, odzieży, obuwia,
- działalność fotograficzna,
- prowadzenie aptek,
- działalność prawnicza.

4.10 Działalność rekreacyjno-wypoczynkowa.

Uzdrowisko Łądek-Zdrój znane jest przede wszystkim jako uzdrowisko posiadające w skali kraju unikalne wody termalne siarczkowe, używane do leczenia różnego rodzaju chorób. Na leczenie stacjonarne przyjeżdża corocznie kilkanaście tysięcy kuracjuszy.

Nową formą leczenia uzdrowiskowego jest leczenie ambulatoryjne, wprowadzone w latach dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia, które spowodowało znaczny rozwój turystyki potocznie zwaną turystyką leczniczo-uzdrowiskową. Uzupełniającymi formami

są turystyka rekreacyjna i aktywna oraz agroturystyka.

Znaczący wpływ na rozwój turystyki pieszej i rowerowej ma obecność tras spacerowych, kuracyjnych, wędrówkowych i rowerowych oraz szlaków turystycznych, a mianowicie:

- gminnych tras spacerowych - nr 1, 2 i 3 (oznaczone w terenie biało-żółtym kwadratem);
- gminnych tras kuracyjnych - nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 (oznaczone w terenie biało-niebieskim kwadratem);
- gminnych tras wędrówkowych – nr 1, 2 i 3 (oznaczone w terenie biało-czerwonym kwadratem);
- lokalnych tras rowerowych (międzygminnych/powiatowych oraz trasy międzynarodowej ER-2);
- ścieżek rowerowych typu „SINGLETRACK” (jednokierunkowych, o podwyższonych parametrach pokonywania);
- szlaków turystycznych pieszych górskich PTTK, w szczególności:
  - Głównego Szlaku Sudeckiego im. A. Ostrowicza (kolor czerwony);
  - Międzynarodowego Szlaku Długodystansowego E3 (koloru niebieskiego);
  - szlaków głównych (grzbietowych) oraz łącznikowych (koloru zielonego i żółtego).

Do dyspozycji przyjeżdżających na leczenie ambulatoryjne, dla turystów i wczasowiczów znajduje się 20 podmiotów prowadzących działalność hotelarską. Rozwinięta jest sieć podmiotów prowadzących działalność w zakresie usług gastronomicznych - restauracji, kawiarni, małej gastronomii, itp.

4.11 Zagrożenia ekologiczne

4.11.1 Zagrożenia związane z gospodarką ściekową

Ścieki z terenu gminy spływają do oczyszczalni ścieków i jako wody oczyszczone spływają do wód powierzchniowych płynących. Niekontrolowane wprowadzanie ścieków do ziemi jest zagrożeniem dla jakości płytszych warstw, wód podziemnych i gruntów. Jest to związane między innymi z nieszczelnością zbiorników bezodpływowych, które nie są skanalizowane. Zanieczyszczenie wyżej wymienionymi ściekami ma jedynie charakter punktowy, w związku z tym - w świetle zagrożeń dla środowiska - należy uznać je za niewielkie.

4.11.2 Zagrożenia związane z ruchem samochodowym

W wyniku natężenia ruchu samochodowego wzrasta poziom hałasu, wibracji i emisji spalin w obrębie tras komunikacyjnych. Transport przyczynia się również do zanieczyszczenia gleb, a w konsekwencji wód poprzez wymywanie zanieczyszczeń i ich

infiltrację do gruntu. Zagrożenie to dla środowiska zarówno obecnie jak i w przyszłości można określić jako niewielkie.

4.11.3 Zagrożenia związane z zabudową terenów

Podstawowym źródłem niekorzystnych zmian w krajobrazie i rzeźbie terenu będzie dalszy wzrost powierzchni terenów zainwestowanych, głównie przeznaczonych pod indywidualną zabudowę mieszkaniową i usługową. Zagrożenie to na terenie gminy Łądek-Zdrój jest niewielkie.

4.11.4 Zagrożenie powodziowe

Gmina Łądek-Zdrój, leżąca nad wartkimi potokami, narażona jest na zalewanie przez wody powodziowe. Aby zapobiec skutkom ewentualnych zniszczeń przez wody powodziowe, władze gminy podejmują różne działania - między innymi przez ograniczenie ingerencji w środowisko, stosowanie różnych zabezpieczeń przeciwpowodziowych, itp.

4.11.5 Inne zagrożenia

Szczegółowe informacje o stanie czystości powietrza, natężeniu hałasu i innych czynnikach oraz ewentualnych zagrożeniach mających wpływ na działalność leczniczą w Łądku-Zdroju, znajdują się w opracowaniu pn.: "Właściwości lecznicze klimatu uzdrowiska Łądek-Zdrój" Instytutu Geografii Przestrzennego Zagospodarowania im. St. Leszczyńskiego Polskiej Akademii Nauk.

W/w wymienione opracowanie stanowi integralną część niniejszego operatu uzdrowiskowego.

5. Plan zagospodarowanie przestrzenne

Planowanie przestrzenne w gminie Łądek-Zdrój prowadzone jest na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2018 r., poz.1945). Podstawowym dokumentem określającym politykę przestrzenną Gminy Łądek-Zdrój jest studium uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łądek-Zdrój, którego ustalenia są wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Obowiązujące studium przyjęte zostało Uchwałą Nr L/376/10 Rady Miejskiej Łądka-Zdroju z dnia 29 października 2010 r., a następnie zmienione zostało Uchwałą Nr XIII/72/15 z dnia 31 sierpnia 2015 r. oraz Uchwałą Nr XLIX/309/2017 z dnia 30 listopada 2017 r.

W ramach polityki przestrzennej zawartej w obowiązującym studium określono, że gmina Łądek-Zdrój ma wielofunkcyjny charakter z wiodącą rolą sektora usługowego, w tym przede wszystkim lecznictwa uzdrowiskowego i turystyki. Uzupełniającą rolę pełni sektor rolniczy i leśny. Szansą na dalszy rozwój ma przede wszystkim sektor usługowy oraz produkcyjny (w oparciu o drobną, nieuciążliwą wytwórczość). Na tej podstawie przyjęto w studium następujące funkcje zmian w strukturze przestrzennej oraz przeznaczeniu terenów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego:

1. **Funkcja ekologiczna**- stanowi funkcję nadrzędną wobec pozostałych. Związane jest to z ochroną szczególnie cennych walorów przyrodniczych obszaru gminy. Różnymi formami ochrony przyrody, takimi jak przede wszystkim park krajobrazowy wraz z otuliną i obszary Natura 2000, objętych zostało 99,94 % powierzchni gminy w granicach administracyjnych.

Biorąc pod uwagę powyższe należy jako priorytet traktować wszelkie działania mające na celu minimalizację antropopresji na obszarze gminy, biorąc jednocześnie pod uwagę zasadę zrównoważonego rozwoju, jako wiodącą przy planowaniu rozwoju przestrzennego miasta i gminy Łądek-Zdrój.

2. **Funkcja uzdrowiskowa**- ze względu na jej charakter faktycznie oddziałuje na teren całej gminy. Szczególnie przypisane jest miastu Łądek-Zdrój, w granicach którego mieści się samo uzdrowisko, jak również strefa uzdrowiskowa A oraz większość obszaru w granicach strefy uzdrowiskowej B. Strefa uzdrowiskowa B obejmuje również część sołectwa Lutynia (część obrębów geodezyjnych Lutynia i Karpno oraz Stójków). Strefa uzdrowiskowa C obejmuje pozostały obszar gminy, za wyjątkiem sołectw: Skrzyńska, Trzebieszowice i Konradów. Rozwój funkcji uzdrowiskowej opiera się na zasobach złóż wód leczniczych, szeroko rozbudowanej dzielnicy uzdrowiskowej miasta, a także na szczególnie cennych walorach przyrodniczych gminy.

Rozwój funkcji uzdrowiskowej powinien uwzględniać również potencjalne możliwości wykorzystania źródeł wód termalnych, których ujęcie planowane jest do realizacji w mieście Łądek-Zdrój, w obrębie geodezyjnym Nowy Zdrój.

W pozostałych miejscowościach funkcje uzdrowiskową należy rozwijać na bazie innych funkcji, głównie osadniczej i turystycznej, koncentrując się na umożliwieniu rozwoju bazy noclegowej oraz wzmacnianiu uzupełniającej funkcję uzdrowiskową funkcji turystycznej i rekreacyjnej.

- 3. Funkcja turystyczna i rekreacyjna-** stanowi ważną z drugorzędnych funkcji miasta i gminy Łądek-Zdrój. Jest wynikiem zarówno przenikania, jak i uzupełniania funkcji ekologicznej i uzdrowiskowej, choć stanowi funkcję o niewątpliwie wysokim potencjale rozwojowym na tle powiatu, a nawet województwa i kraju. Rozwój funkcji turystycznej i rekreacyjnej opiera się na szczególnych walorach przyrodoleczniczych i krajobrazowych gminy, uzupełnianych przez walory uzdrowiskowe.

Zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju należy promować inwestycje sportowe i turystyczne, oparte na koncepcji ekorozwoju, harmonijnie wpisanego w struktury przyrodnicze, gospodarcze oraz społeczne regionu. Ekologiczny rozwój turystyki powinien być nastawiony na budowę małych ośrodków dla turystów poszukujących spokoju i odosobnienia oraz kontaktu z naturą. Ten kierunek - zgodny z ideą ekorozwoju - zakłada unikanie degradacji walorów przyrodniczych.

- 4. Funkcja gospodarki leśnej-** ze względu na dużą lesistość gminy funkcja gospodarki leśnej należy również do ważniejszych z drugorzędnych funkcji miasta i gminy Łądek-Zdrój i stanowi ważną bazę do rozwoju funkcji uzdrowiskowej i turystycznej. Nadrzędnym celem ochrony ekosystemów leśnych jest utrzymanie i odtwarzanie ich charakteru (zbliżonego do pierwotnego oraz naturalnego), a także prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej, związanej z pozyskiwaniem drewna. Racjonalna gospodarka leśna zapewnia ochronę gleb i terenów szczególnie narażonych na zniszczenia lub uszkodzenia oraz ochronę wód powierzchniowych i głębinowych.
- 5. Funkcja rolnicza** - pod względem, jakości gleb, wyrażonej klasyfikacją według klas bonitacyjnych, gmina Łądek-Zdrój posiada mało korzystne warunki do produkcji rolnej. Na wartościowych arealach rolnych (III i IV klasa bonitacyjna) produkcja rolna powinna być ukierunkowana na produkcję polową ekologiczną. Nie spowoduje to strat na chronionym środowisku przyrodniczym gminy, jednocześnie zwiększy efektywność finansową gospodarstw rolnych. Rozległy areal łąk i pastwisk będzie podstawą rozwoju hodowli bydła w obszarze górskim. Jako alternatywę dla gospodarstw indywidualnych proponuje się rozwój agroturystyki.
- 6. Funkcja mieszkaniowa-** na terenie miasta i gminy Łądek-Zdrój przypisaną jest praktycznie wszystkim obszarom wydzielonym zgodnie z podziałem na obręby geodezyjne, w ramach wielofunkcyjnych terenów osadniczych. Rozwój funkcji mieszkaniowej - ze względu uwarunkowania fizjograficzne, środowiskowe, kulturowe, infrastrukturalne i komunikacyjne - powinna przede wszystkim skupiać się na uzupełnieniu istniejących układów zabudowy, a w dalszej kolejności na ich

rozbudowie w oparciu o istniejące ciągi komunikacyjne.

7. **Funkcja usługowa**- na terenie miasta i gminy Łądek-Zdrój powinna się rozwijać w celu poprawy jakości życia mieszkańców. W każdej miejscowości powinien być zapewniony dostęp do usług handlu. Oprócz wydzielonych terenów pod usługi dopuszcza się lokalizowanie usług nie uciążliwych wśród zabudowy mieszkaniowej. Funkcja usługowa na terenie miasta i gminy Łądek-Zdrój jest ściśle związana z funkcją uzdrowiskową i turystyczną. Podstawowym ośrodkiem usługowym jest miasto Łądek-Zdrój, skupiające funkcje usług publicznych, w tym administracji, a także stanowiące centrum związane z uzdrowiskiem. W pozostałych miejscowościach funkcje usługowe realizowane powinny być w zakresie niezbędnym - zarówno dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, jak i rozwoju terenów zainwestowanych. Należy dążyć do wyodrębnienia lokalnych ośrodków usługowych w poszczególnych miejscowościach gminy.
8. **Funkcja produkcyjna i górnicza**- ze względu na istniejące uwarunkowania, rozwój funkcji produkcyjnej i górniczej na terenie miasta i gminy Łądek-Zdrój powinien być ograniczony. Tereny produkcyjne powinny się rozwijać przede wszystkim w Łądku-Zdroju w obrębach geodezyjnych Stare Miasto i Zatorze oraz w Trzemieszowicach. Ponadto dopuszcza się funkcjonowanie zakładów rzemieślniczych wśród zabudowy usługowej, usługowo-mieszkaniowej - pod warunkiem uzyskania przez inwestorów pozytywnych opinii właściwych instytucji. Dopuszczenie lokalizowania zakładów rzemieślniczych wśród istniejącej zabudowy nie może jednak prowadzić do pogorszenia warunków zamieszkiwania mieszkańców oraz jakości środowiska.

Teren Gminy Łądek-Zdrój w 99,99% pokryty jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Plan ten jest podstawowym aktem prawa miejscowego, umożliwiającym kształtowanie przestrzeni w sposób tworzący harmonijną całość przy uwzględnieniu wymagań społeczno-gospodarczych, środowiskowych i kulturowych. Brak realizacji ustaleń planu może przyczynić się do zakłócenia ładu przestrzennego oraz zahamowania zrównoważonego rozwoju.

Najwięcej, bo ok. 52 % powierzchni gminy, stanowią tereny zieleni. Następnie - pod względem wielkości - mamy tereny rolnicze, które stanowią ok. 33 % powierzchni. Pozostałe tereny przeznaczone są pod zabudowę mieszkaniową, usługową, produkcyjną oraz komunikacyjną.

Sposób zagospodarowania terenów położonych w obrębie stref uzdrowiskowych regulowany jest w oparciu o zapisy ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych, w zakresie wymagań sanitarnych, ochrony przed hałasem, estetyki budynków, sklepów i zakładów usługowych oraz placówek kulturowych, handlu, promocji i informacji. Ponadto w poszczególnych strefach ochrony uzdrowiskowej przyjmuje się następujące wskaźniki terenów zielonych oraz powierzchnie nowo wydzielanych działek:

- w strefie "A", gdzie odbywa się lecznictwo uzdrowiskowe, wskaźnik powierzchni

terenów zielonych winien wynosić 75 % powierzchni strefy, a minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek kształtuje się w granicach 0,12 ha;

- w strefie "B", stanowiącej otulinę strefy "A", wskaźnik powierzchni terenów zielonych winien wynosić 55 % powierzchni obszaru, a minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek budowlanych - 0,08 ha;
- w strefie "C" wskaźnik terenów zielonych powinien wynosić nie mniej niż 40 %, a minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek - 0,08 ha.

Powyższe wskaźniki nie dotyczą nowo wydzielanych działek dla obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, takich jak: stacje redukcyjne, transformatorowe, przystanki, wiaty turystyczne i przystankowe, zatoki postojowe, urządzenia reklamowe, obiektów małej architektury oraz wydzielanych działek na poprawę warunków zagospodarowania przyległej nieruchomości.

Obecnie na terenie gminy Łądek-Zdrój obowiązują 22 plany miejscowe, wskazane poniżej:

1. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Łądko-Zdroju (w części nie objętej planem z dnia 20.12.2012 r., 09.04.2013 r., 30.04.2013 r., 19.12.2013 r.) Nr XX/248 /04 z dnia 25 marca 2003 r., Dz.Urz. z 2004 r. Nr 95, poz. 1708.
2. Plan zagospodarowania przestrzennego wsi Karpno Nr XIII/155/03 z dnia 25 września 2003 r., Dz.Urz. z 2004 r. Nr 30, poz.524.
3. Plan zagospodarowania przestrzennego wsi Konradów Nr XIII/156/03 z dnia 25 września 2003 r., Dz.Urz. z 2004 r. Nr 30, poz.525.
4. Plan zagospodarowania przestrzennego wsi Katy Bystrzyckie Nr XIII/157/03 z dnia 25 września 2003 r., Dz.Urz. z 2004 r. Nr 30, poz.526.
5. Plan zagospodarowania przestrzennego wsi Skrzyńka Nr XIII/158/03 z dnia 25 września 2003 r., Dz.Urz. z 2004 r. Nr 30, poz.527.
6. Plan zagospodarowania przestrzennego wsi Wójtówka (w części nie objętej planem z dnia 18.08.2014 r.) Nr XIII/160/03 z dnia 25 września 2003 r., Dz.Urz.z 2004 r. Nr 30, poz.528.
7. Plan zagospodarowania przestrzennego wsi Lutynia (w części nie objętej planem z dnia 27.03.2014 r.) Nr XVI/185/03 z dnia 3 grudnia 2003 r., Dz.Urz. z 2004 r. Nr 30, poz. 529.
8. Plan zagospodarowania przestrzennego wsi Orłowiec Nr XVII/219/03 z dnia 30 grudnia 2003 r., Dz.Urz.z 2004 r. Nr 47, poz.889.
9. Plan zagospodarowania wsi Stójków - obszar ANr XVII/220/03 z dnia 30 grudnia 2003 r., Dz.Urz. z 2004 r. Nr 40, poz.765.
10. Plan zagospodarowania przestrzennego wsi Wrzosówka Nr XLV/469/06 z dnia 26 stycznia 2006 r., Dz. Urz. z 2006 r. Nr 77, poz.1242.
11. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Łądko-Zdroju - obręb

Zatorze(zmiana dokonana uchwałą z dnia 31 stycznia 2018 r.)Nr XXX/230/12 z dnia 20 grudnia 2012 r., Dz. Urz. z 2013 r., poz.1045.

12. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Łądka-Zdroju "Stary Zdrój"obszar A - Lasy" - część Nr1; Nr. XXX/235/13 z dnia 9 kwietnia 2013 r., Dz. Urz. z 2013 r., poz. 3294.
13. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Łądka-Zdroju "Nowy Zdrój" - obszar A - Stare Miasto" Nr XXXVI/247/13 z dnia 30 kwietnia 2013 r., Dz. Urz. z 2013 r., poz.3873.
14. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Łądka-Zdroju "Stary Zdrój" - obszar A - Lasy" - część Nr. 2 (zmiana dokonana uchwałą z dnia 30 listopada 2015 r.)Nr XLIV/299/13 z dnia 19 grudnia 2013 r., Dz. Urz. z 2014 r., poz.564.
15. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miejscowości Lutynia Nr XLVII/323/2014 z dnia 27 marca 2014 r., Dz. Urz. z 2014 r., poz.2740.
16. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miejscowości Wojtówka - część nr 2 Nr LI/349/14 z dnia 18 sierpnia 2014 r., Dz. Urz. z 2014 r., poz.4861.
17. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Łądka-Zdroju "Stary Zdrój - obszar A-Lasy" - część nr 2 Nr XVII /102/15 z dnia 30 listopada 2015 r., Dz. Urz.z 2016 r., poz. 519.
18. Plan zagospodarowania przestrzennego wsi Trzebieszowice Nr LI/326/2017 z dnia 28 grudnia 2017 r., Dz. Urz. z 2018 r., poz.2627.
19. Plan zagospodarowania przestrzennego wsi Radochów Nr LI/325/2017 z dnia 28 grudnia 2017 r., Dz. Urz.z 2018 r., poz.2624.
20. Zmiana planu zagospodarowania przestrzennego Łądka-Zdroju - obręb Zatorze Nr LIII/341/2018 z dnia 31 stycznia 2018 r., Dz. Urz. z 2018 r., poz. 2989.
21. Zmiana planu zagospodarowania przestrzennego z 2004 r. Łądka-Zdroju - obręb Stare MiastoNr LVIII/386/2018 z dnia 28 czerwca 2018 r., Dz. Urz. z 2018 r., poz. 4692.
22. Zmiana planu zagospodarowania przestrzennego z 2014 r. wsi Lutynia Nr LVIII/387/2018 z dnia 28 czerwca 2018 r., Dz. Urz. z 2018 r., poz.4693.

6. Obszar Uzdrowiska - strefy ochrony uzdrowiskowej

Obszar Uzdrowiska Łądek-Zdrój obejmuje teren miasta i sześć sołectw gminy Łądek-Zdrój, o powierzchni 6750,7 ha. Jest on podzielony na trzy strefy ochrony uzdrowiskowej - "A", "B" oraz "C".

1, Strefa "A" ochrony uzdrowiskowej

Strefa "A" ochrony uzdrowiskowej przeznaczona jest do prowadzenia działalności w zakresie lecznictwa uzdrowiskowego w ściśle określonym obszarze, w którym istnieć powinny ściśle określone warunki co do powierzchni, zabudowy, wskaźników terenów zieleni, itp.

Wyznaczona strefa o powierzchni 294,92 ha, w tym 90 % terenów zielonych, pozwala na prowadzenie lecznictwa uzdrowiskowego w sprzyjających warunkach i obejmuje wszystkie zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego. Dlatego też na obszarze tym zastrzeżonych jest szereg czynności, których podjęcie ze względu na ich oddziaływanie na warunki naturalne i czynniki środowiskowe uzdrowiska jest ściśle kontrolowane.

Przebieg granic strefy "A"

Granica obszaru „A” ochrony uzdrowiskowej przebiega w następujący sposób:

- od wschodu - od pkt. początkowego nr. 1, znajdującego się w płn.-wsch. narożniku działki nr 123, biegnie na południe, a następnie na wschód granicami działek: 123, 117, 115, 114, 113, 112, 111, 110, 287, 238, 276, 277/6, 277/5, 278, 274 i 268, dochodzi do ul. Zamkowej. Przecinając tę ulicę, dochodzi do działki nr 2/15, pkt.2, skąd skręca na wschód, biegnąc przez las granicą działki nr 2/15 i dochodzi do pkt.3, skąd skręca na południe i granicą działki 2/15 dochodzi do Ronda Zielonego pkt.4. Stąd skręca na pld.-wsch., biegnąc szlakiem turystycznym niebieskim do drogi Mała Okólna - pkt.5. Biegnąc tą drogą, dochodzi do pkt. 6, tj. do Ronda Grzybowego;
- od południa, od pkt. 6 - skąd Drogą Modrzewiową biegnie na południe, a następnie na zachód Drogą Jelenią, dochodząc do pkt.7 - do działki nr 2/15. Granicą tej działki, biegnąc na zachód, dochodzi do Drogi Zajęczej, pkt.8;
- od zachodu, od pkt.8, skręca na północ i biegnie Drogą Zajęczą do drogi Sarniej - pkt. 9, skąd nadal Drogą Sarnią biegnie na północ i dochodzi do Drogi Wjazdowej - pkt.10. Stąd skręcając na zachód, dochodzi do ul. T. Kościuszki, skąd skręcając na most pieszy przez rzekę Białą Łądecką, dochodzi do ul. J. Bema - pkt.11. Od pkt.11 - biegnąc na północ ul. J. Bema - dochodzi do działki nr 460 i skręca na zachód, biegnąc granicą tej działki oraz następnych działek nr: 461, 459/1, 459/3, 459/4, 457, 456/2, 455/11, 454, 453, 452/1 i 451, dochodzi do ul Cichej. Biegnąc ul. Cichą na północ - przecinając ul. Miłą i ul. M.Konopnickiej - dochodzi do ul. T. Kościuszki, skąd- przechodząc przez most - biegnie do skrzyżowania ul. J. Buczka z ul. Nadbrzeżną i dalej ul. Lipową, aż do ul. Zwycięstwa - pkt.12;

- od północy, od pkt.12, granica strefy skręca na wschód i biegnie ulicami Zwycięstwa, Wolności, Brzozową i Graniczną, dochodząc do pkt. 1, zamykając obszar granic strefy "A".

1. Strefa "B" ochrony uzdrowiskowej

Strefa "B" ochrony uzdrowiskowej obejmuje część obszaru miasta i gminy, przylegającą do obszaru strefy "A". Wyznaczona strefa „B” o powierzchni 1402,52 ha, w tym 94 % terenów zielonych - ze względu na zagospodarowanie i sposób użytkowania - ma charakter ochronny dla podstawowej strefy ochrony uzdrowiskowej "A". Przeznaczona jest dla budownictwa mieszkaniowego, usług dla mieszkańców, dla budowy zaplecza techniczno-gospodarczego, niezbędnego dla funkcjonowania obszaru, w którym prowadzi się lecznictwo uzdrowiskowe oraz dla lokalizacji urządzeń sportowych, turystycznych, itp.

Przebieg strefy "B"

Granica obszaru „B” ochrony uzdrowiskowej przebiega w następujący sposób:

- od wschodu - od punktu początkowego nr. 1, znajdującym się w płn.-zach. narożniku działki nr 160 - biegnie na wschód, przecinając działkę nr 166/3 i dalej granicą działki nr 168, przecinając działkę nr 180/2 dochodzi do działki nr 192. Granicą tej działki oraz działki nr 200, przecinając działkę nr 181/1 (droga leśna), dochodzi do działki nr 182/1, skąd skręcając na północ dochodzi do jej północnego narożnika - pkt. 2. Tutaj skręca na południe i granicą działek nr: 182/1, 185/1 i 46/2 dochodzi do narożnika działek: 46/2, 28/2 i 49 - pkt.3. Stąd biegnie na południe, między oddziałami leśnymi nr: 99 a 91A i 100 a 91A, dochodzi do południowego narożnika działki nr 8 - pkt. 4. Dalej biegnie na południe granicami działek nr: 8, 35/2 i 47, dochodząc do pkt. 5.
- od południa - od pkt.5 - skręca na zachód i granicą działki nr 47 dochodzi do działki nr 39/2 - pkt.6. Biegnie dalej na zachód granicami działek nr: 39/2 i 48, dochodząc do działki nr 43/2 - pkt.7. Biegając dalej na zachód, granicami działek nr 43/2, 230/12, 225/113, 26/6 i 267, dochodzi do pkt.8 (droga wojewódzka nr 392);
- od zachodu – od pkt. 8 - biegnie na północ działką nr 77, dochodząc do płn.-zach. narożnika działki nr 7, skąd skręca na zachód, przecinając drogę nr 77 - dochodzi do działki nr 70/2. Granicą tej działki oraz działki 70/3, przecinając działkę nr 78, dochodzi do działki nr 38 i granicami działek nr: 38 i 37 - przecinając działkę nr 215 - dochodzi do działki nr 39. Dalej granicami działek nr: 39, 41, 42, 49, 50, 216, 58, 57/5, 239/4 oraz 62, dochodzi do pkt.9, tj. do płd. wsch. narożnika działki 79. Od tego miejsca biegnie na płn.-zach. granicami działek nr: 79,131/1, 131/2, 131/4, 88, 90, 89, 92, 91 i 4, przecinając działkę nr 97, dochodzi do działki nr 2. Dalej - biegnąc na północ działkami nr 2, 8 i 11, przecinając działkę nr 12 - dochodzi do działki nr 13 i granicą tej działki dochodzi do działki nr 14. Stąd

skręca na płn.-zach i granicami działek nr: 14, 283/73, 286/3, 285/4, 285/1, 285/11, 285/12, 263/4, 265,261, 264, 55/1 oraz 256/5, dochodzi do narożnika działki nr 235, do ul. Ogrodowej. Biegąc dalej na zachód, dochodzi do ul. Kłodzkiej, do narożnika działki 193/1, skąd skręca na płn.-zach. i granicami działek nr: 194, 195, 196, 197, 198, 200, 201, 203, 14, 174, 112, 111 i 369, dochodzi do działki nr 61. Jej granicą oraz granicami działek nr: 60, 59, 58/1, 58/2, 57 i 43 - przecinając działkę nr 11 - dochodzi do działki nr 31. Biegąc dalej granicami działek nr: 31, 29, 25, 24, 23, 265/50 i 264/48, dochodzi do pkt. 10,

- od północy - od pkt.10 - biegnie na wschód granicami działek nr: 264/48, 267/49, 269/53, 270/52, 271/5, 3/6, 3/3, 2/2, 193/3, 193/4, 193/1, 11/3, 1/2, 1/1 oraz 145, dochodzi do pkt. 1, zamykając obszar strefy "B" ochrony uzdrowiskowej.

2. Strefa "C" ochrony uzdrowiskowej.

Strefa ta - o powierzchni 5053,34, ha, w tym 93 % terenów zielonych- pełni funkcję otuliny uzdrowiska i jej głównymi zadaniami jest ochrona krajobrazu, ochrona właściwości leczniczych klimatu, ochrona przed hałasem, ochrona przed wprowadzaniem na obszar bezpośredni przyległy do uzdrowiska funkcji kolizyjnych oraz zarezerwowanie terenów pod urządzenia sportowe i rekreacyjne położone w pewnej odległości od uzdrowiska w celu pełnego wykorzystania walorów turystycznych i krajobrazowych regionu.

Przebieg strefy „C”

Granica obszaru „C” ochrony uzdrowiska przebiega w następujący sposób:

- od punktu początkowego, znajdującego się na szczycie górskim Jawornik Mały, tj. punktu zwornikowego granicy Państwa oraz granic administracyjnych Gminy Łądek-Zdrój i Gminy Złoty Stok na północy, wzdłuż granicy państwowej z Republiką Czeską na wschodzie - do styku granicy Gminy Łądek-Zdrój z Gminą Stronie Śląskie na południowym wschodzie. Od tego punktu południowy odcinek granicy obszaru „C” przebiega wzdłuż południowej granicy administracyjnej Gminy Łądek-Zdrój aż do punktu granicznego obrębu Kąty Bystrzyckie i obrębu Konradów.
- następnie skręca na północny zachód i biegnie granicą obrębów Kąty Bystrzyckie i Konradów do punktu styków obrębów: Kąty Bystrzyckie, Konradów i Trzebieszowice. Od tego punktu biegnie na północ - granicą obrębów Kąty Bystrzyckie i Konradów - do punktu styku 3 obrębów: Kąty Bystrzyckie, Trzebieszowice i Radochów.
- dalej biegnie na północ granicą obrębów Radochów i Trzebieszowice, do punktu styku czterech obrębów: Trzebieszowice, Radochów, Skrzyńka i Orłowiec. Od tego punktu biegnie na północny wschód granicą obrębów Skrzyńka oraz Orłowiec, do granicy administracyjnej Gminy Łądek-Zdrój z Gminą Złoty Stok

i dalej - granicą administracyjną Gminy Łądek-Zdrój - do punktu wyjściowego (szczytu górnego Jawornik Mały), zamykając w ten sposób granicę obszaru strefy "C".

W strefach "A", "B" i "C" Uzdrowiska Łądek-Zdrój, zgodnie z art. 38c ust. 1 pkt. 1,2,3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz.U. z 2017 r., poz.1056, tekst jednolity ze zmianami) obowiązują zapisane w tym artykule czynności zabronione w poszczególnych strefach ochrony uzdrowiskowej.

7. Zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego

Polskie lecznictwo uzdrowiskowe stanowi integralną część systemu powszechnej ochrony zdrowia. Kuracja uzdrowiskowa jest zwykle kontynuacją leczenia szpitalnego lub ambulatoryjnego wielu chorób, a także w celu zapobiegania rozwojowi chorób i ich powikłań. Główną funkcją uzdrowiskowych zakładów opieki zdrowotnej jest kompleksowa rehabilitacja polegająca głównie na przywracaniu sprawności fizycznej oraz eliminowanie stresu wywołanego chorobą. W prewencji i rehabilitacji uzdrowiskowej stosuje się różnorodne metody oddziaływania: balneologiczne, fizjoterapeutyczne, kinezyterapeutyczne, psychoterapeutyczne, a niekiedy też farmakologiczne. Specyficzną cechą lecznictwa uzdrowiskowego jest wykorzystanie naturalnych czynników zdrojowych i klimatycznych uzdrowiska.

Aktualnie na obszarze uzdrowiska działają trzy podmioty skupiające 20 zakładów lecznictwa uzdrowiskowego, w tym:

- 3 szpitale uzdrowiskowe,
- 5 sanatoriów,
- 10 zakładów przyrodoleczniczych (w tym 8 zintegrowanych),
- 2 przychodnie uzdrowiskowe.

Podmioty lecznicze działające na terenie gminy Łądek-Zdrój:

- Uzdrowisko Łądek Długopole S.A., z siedzibą: ul. Wolności 4, 57-540 Łądek-Zdrój.
- 23 Wojskowy Szpital Uzdrowiskowo - Rehabilitacyjny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łądku-Zdroju, z siedzibą: Plac Mariański 7/8, 57- 540 Łądek-Zdrój.
- Przedsiębiorstwo Usługowe "Opus" Sp.zo.o.,z siedzibą: ul Olecka 86, 45-22 Opole - Przychodnia Uzdrowiskowa z ZPL "HOTEL TROJAN", ul. Leśna 4a, 57-450 Łądek- Zdrój.

7.1 Zakłady Lecznictwa Uzdrowiskowego

7.1.1 Uzdrowisko Łądek-Długopole” S.A.:

- Szpital Uzdrowiskowy „JUBILAT”

Zakład Przyrodoleczniczy Szpitala Uzdrowiskowego „JUBILAT”

ul. Wolności 4a

57-540 Łądek-Zdrój

ilość łóżek: **229** (w tym oddział szpitalny **-79**, oddział sanatoryjny **-159**)

Ogólna charakterystyka obiektu:

- powierzchnia zabudowy: 1802,00 m²,
- powierzchnia całkowita: 638,00 m²,
- powierzchnia użytkowa: 5189,00 m²,
- kubatura: 28329,00 m³
- ilość kondygnacji: 5
- windy: 2 (przyst. dla osób niepełnosprawnych)

Obiekt wyposażony jest w następujące instalacje: elektryczną, wodno-kanalizacyjną, wody leczniczej, wentylacji grawitacyjnej i mechanicznej, przyzywową (świetlnodźwiękową), Internet Wi-Fi, centralnego ogrzewania (własna kotłownia, opalana gazem o mocy 1070 kW), p.poż., odgromową.

W obiekcie znajduje się: recepcja/izba przyjęć, baza hotelowa, baza leczniczo-zabiegowa, punkt żywienia, szatnie, magazyny, pomieszczenia biurowe, świetlica-sala wielofunkcyjna, sklep/kawiarnia, sklepik wielobranżowy.

W obiekcie zlokalizowany jest Zakład Przyrodolecznicy, o zdolności zabiegowej 855 zabiegów w ciągu 7,35 godzin.

Teren wokół obiektu jest w pełni zagospodarowany. Obiekt otoczony jest terenem rekreacyjnym, wyposażonym w ławki oraz klomby kwiatowe (w okresie letnim dla pacjentów dostępne są leżaki) oraz szachy i warcaby ogrodowe. Przy obiekcie znajdują się 32 miejsca parkingowe oraz 6 stanowisk dla osób niepełnosprawnych.

- „Szpital Uzdrowskiowy "JÓZEF"

ul. Wolności 2b
57 – 540 Łądek – Zdrój
ilość łóżek: 43

Ogólna charakterystyka obiektu:

- powierzchnia zabudowy: 296,00m²
- powierzchnia całkowita: 797,00 m²
- powierzchnia użytkowa: 532,00 m²
- kubatura: 3918,00 m³
- ilość kondygnacji: 3
- winda: 1 (przyst. dla osób niepełnosprawnych)
- obiekt jest połączony łącznikiem z Zakładem Przyrodoleczniczym "Adam" oraz Szpitalem Uzdrowskiowym "Stanisław".

Obiekt jest wyposażony w następujące instalacje: elektryczną, wodno-kanalizacyjną, telefoniczną, Internet.Wi-Fi, centralnego ogrzewania (kotłownia opalana gazem, o mocy 890 kW, dostarczającą ciepło do kompleksu obiektów „Stanisław” – „Adam” – „Józef”), p.poż., wentylacyjną oraz odgromową.

W obiekcie znajduje się: baza hotelowa, gabinet lekarski, gabinet, pielęgniarski, pomieszczenie socjalne, szatnia, sala konferencyjna, sauna fińska, magazyny.

Szpital Uzdrowskiowy usytuowany jest w centrum uzdrowiska - obiekt sąsiaduje bezpośrednio z parkiem uzdrowskiowym i otoczony jest terenem rekreacyjnym, wyposażonym w ławki i klomby. Teren wokół obiektu jest częściowo ogrodzony, wewnątrz znajduje się mały parking.

- „Szpital Uzdrowskiy „STANISŁAW”

ul. Wolności 2a
57-540 Łądek-Zdrój
ilość łóżek: **64**

Ogólna charakterystyka obiektu:

- powierzchnia zabudowy: 668,00 m²
- powierzchnia całkowita: 1374,00 m²
- powierzchnia użytkowa: 1069,00 m²
- kubatura: 8131,00 m³
- ilość kondygnacji: 4
- winda: 1 (przyst. dla osób niepełnosprawnych)
- obiekt jest połączony łącznikiem z Zakładem Przyrodolecznicy "Adam" oraz Szpitalem Uzdrowskim "Józef".

Obiekt jest wyposażony jest w następujące instalacje: elektryczną, wodno-kanalizacyjną, wody leczniczej, wentylacji mechanicznej w całej części zabiegowej obiektu, przyzywową (światłno-dźwiękową), Internet Wi-Fi, centralnego ogrzewania (kotłownia opalana gazem o mocy 890 kW, dostarcza ciepło do kompleksu obiektów „Stanisław-Adam-Józef”), p. poż., odgromową,

W obiekcie znajduje się: recepcja/izba przyjęć, baza hotelowa, baza leczniczo - zabiegowa, pomieszczenia socjalne, szatnie, magazyny.

W obiekcie zlokalizowany jest Zakład Przyrodolecznicy o zdolności zabiegowej 351

zabiegów w ciągu 7,35 godzin.

Obiekt sąsiaduje bezpośrednio z Parkiem Zdrojowym i otoczony jest terenem rekreacyjnym, wyposażonym w ławki oraz klomby. Teren wokół obiektu jest częściowo ogrodzony, wewnątrz znajduje się parking. Do budynku przylega duży, zadaszony, ogólnodostępny taras widokowo - wypoczynkowy (w okresie letnim na tarasie dla pacjentów dostępne są stoliki i krzeselka ogrodowe oraz leżaki).

Szczegółowa charakterystyka szpitali uzdrowiskowych, wykaz kierunków leczniczych, ilość łóżek, wykaz kierunków leczniczych, wykaz oddziałów, rodzaje udzielanych świadczeń, wykaz pomieszczeń pielęgnacyjnych, pomieszczeń ogólnych znajduje się w załączonych do operatu arkuszach ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrowiska "Szpital Uzdrowiskowy".

Szczegółowa charakterystyka zakładów przyrodoleczniczych, wykaz pomieszczeń, opis działów, pomieszczeń ogólnych, wykaz realizowanych zabiegów, wykaz aparatury/sprzętu, rodzaje wykorzystywanych tworzyw leczniczych, zdolność zabiegowa, znajduje się w załączonych do operatu arkuszach ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrowiska "Zakład Przyrodoleczniczy".

Wykaz kadry zatrudnionej w szpitalach uzdrowiskowych i zakładach przyrodoleczniczych znajduje się w załączonych do operatu arkuszach ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrowiska "Obsada Personalna".

Baza zabiegów znajdująca się w obiektach szpitalnych jest komunikacyjnie zintegrowana z bazą hotelową. Gabinety zabiegowe są tak usytuowane, aby nie miały szkodliwego wpływu jednego na inny lub powodowały zakłóceń pracy urządzeń. Pomieszczenia są oznakowane. Informacje i różnego rodzaju instrukcje umieszczone są w widocznych miejscach na ścianach. Wszystkie zabiegi wydawane są przez wykwalifikowany personel. Stanowiska są wyposażone we właściwie działające aparaty i urządzenia, które posiadają odpowiednie wymagania i atesty.

Pacjenci są informowani na temat ich pobytu i stosowanych procedur leczniczych na zebraniach informacyjnych, prowadzonych przez kierowników poszczególnych działów.

- **Sanatorium Uzdrowiskowe "ZDRÓJ WOJCIECH"**

Plac Mariański 13
57-540 Łądek-Zdrój
Ilość łóżek: **36**

Ogólna charakterystyka obiektu:

- powierzchnia zabudowy: 2679,00 m²,
- powierzchnia całkowita: 3337,00 m²,
- powierzchnia użytkowa: 2656,00 m²,
- kubatura: 25070,00m³
- ilość kondygnacji: 2/3
- winda: 1 (przyst. dla osób niepełnosprawnych)

Obiekt jest wyposażony w następujące instalacje: elektryczną, instalację wodno-kanalizacyjną, instalację termalnej wody leczniczej, wentylacji mechanicznej: przy kabinach natrysków przy basenie, przy kąpielach siarczkowo-borowinowych, hydromasażach oraz kąpielach perełkowych, telefoniczną w pokojach, instalację przywoławczą – alarmową świetlną – dźwiękową (dostępna na wszystkich stanowiskach w pomieszczeniach kąpielowych i zawiązań peloidowych), Internet Wi-Fi, centralnego ogrzewania (własna kotłownia opalana gazem o mocy 985 kW), p. poż.

Obiekt usytuowany jest w centrum uzdrowiska, sąsiaduje z uzdrowskim Parkiem 1000-lecia oraz Parkiem Jana Pawła II i otoczony jest terenem rekreacyjnym, wyposażonym w ławki, klomby i fontanny).

Na zapleczu obiektu lokalizowano miejsca parkingowe (utworzono jedenaście stanowisk parkingowych z blokadami, w tym stanowiska dla osób niepełnosprawnych).

- **Sanatorium Uzdrawiskowe "JAN"**

ul. I. Paderewskiego 7
57 – 540 Łądek – Zdrój
ilość łóżek:**62**

Ogólna charakterystyka obiektu:

- powierzchnia zabudowy: 618 00 m²
- powierzchnia całkowita: 1750,00 m²
- powierzchnia użytkowa: 1221,00 m²
- kubatura: 7888,00 m³
- ilość kondygnacji: 4
- winda: 1 (przyst. dla osób niepełnosprawnych)

Obiekt jest wyposażony w następują instalacje: elektryczną, wodno-kanalizacyjną, domofonową w każdym pokoju (pozwalającą na kontakt z pielęgniarką oraz między pokojami), Internet Wi-Fi, instalację centralnego ogrzewania (własna kotłownia, opalana gazem o mocy 290 kW), p.poż.,odgromową.

Obiekt posiada wydzielony, ogrodzony teren z parkingiem (19 stanowisk) oraz miejscem rekreacyjnym, umożliwiającym zorganizowanie np. ogniska. Nieopodal budynku, od strony północno-wschodniej, przepływa rzeka Biała Łądecka. W pobliżu sanatorium znajduje się baza handlowo-usługowa.

- **Zakład Przyrodoleczniczy "Adam"**

ul. Wolności 2
57- 540 Łądek-Zdrój

Ogólna charakterystyka obiektu:

- powierzchnia zabudowy: 1327,0 m²,
- powierzchnia całkowita: 2448.0 m²,
- powierzchnia użytkowa: 2231,0 m²
- kubatura: 20735 m³
- ilość kondygnacji: 4
- winda: 1 (przyst. dla osób niepełnosprawnych)

Obiekt jest połączony łącznikami ze szpitalami uzdrowiskowymi "Józef" i "Stanisław".

Obiekt jest wyposażony w następujące instalacje: elektryczną, wodno-kanalizacyjną, wody leczniczej, wentylacji grawitacyjną i mechaniczną, telefoniczną, centralnego ogrzewania, internetową Wi-Fi, p. poż. oraz odgromową.

Zdolność zabiegowa Zakładu Przyrodoleczniczego wynosi 908 zabiegów w ciągu 7,35 godzin.

Obiekt zlokalizowany jest w centrum uzdrowiska, sąsiaduje bezpośrednio z uzdrowiskowym Parkiem 1000-lecia i otoczony jest terenem rekreacyjnym.

- **Zakład Przyrodoleczniczy „JERZY”**

ul. A. Ostrowicza 1
57-540 Łądek-Zdrój

Ogólna charakterystyka obiektu:

- powierzchnia zabudowy: 1714,00 m²
- powierzchnia całkowita: 2923,00 m²
- powierzchnia użytkowa: 2023,00 m²
- kubatura: 17392,00 m³
- ilość kondygnacji: 2/3
- winda: 1 (przyst. dla osób niepełnosprawnych)

Obiekt jest wyposażony w następujące instalacje: elektryczną, wodno-kanalizacyjną, wody leczniczej, wentylacji mechanicznej w pomieszczeniach basenu i w kabinach kąpielowych, instalację przyzywową (dźwiękową), Internet Wi-Fi, centralnego ogrzewania (własna kotłownia opalana gazem), p. poż. i odgromową.

Obiekt usytuowany jest południowej części Uzdrowiska, u podnóża Wzgórza Świętojerskiego. Od strony południowej i wschodniej posesja sąsiaduje ze zboczem wzgórza, które zajmuje park im. Stanisława Moniuszki. Teren wokół obiektu jest częściowo ogrodzony, na zapleczu obiektu zlokalizowano miejsca parkingowe.

- **Przychodnia Uzdrawiskowa**

Plac Mariański 13,
57-540 Łądek-Zdrój

Przychodnia Uzdrawiskowa zlokalizowana jest w obiekcie Zakładu Przyrodoleczniczego "Zdrój Wojciech" w części "Wojciech".

Szczegółowe informacje dotyczące działalności przychodni w zakresie: kierunków leczenia, poradni specjalistycznych, pomieszczeń medycznych, pomieszczeń ogólnych, organizacji świadczonych świadczeń oraz zatrudnionego personelu znajduje się w załączonych do operatu arkuszach ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrawiska „Przychodnia Uzdrawiskowa” i "Obsada Personalna".

7.1.2 23 Wojskowy Szpital Uzdrawiskowo-Rehabilitacyjny SP ZOZ w Łądku-Zdroju

pl. Mariański 7/8
57-540 Łądek-Zdrój
ilość łóżek:**359**

23 Wojskowy Szpital Uzdrawiskowo-Rehabilitacyjny stanowi kompleks trzech obiektów sanatoryjnych:

- **Pawilon I - oddział sanatoryjny 1**

- powierzchnia całkowita: 3537,0m²
- powierzchnia użytkowa: 2138,0 m²
- kubatura: 19289,0 m³
- ilość kondygnacji: 4
- winda:

- szpitalna: 1
- winda dla osób niepełnosprawnych: 1

W obiekcie znajduje się: Biuro Obsługi Kuracjusza, baza hotelowa, baza zabiegowo-lecznicza, punkt żywienia, świetlica, magazyny, pomieszczenia gospodarcze.

W ramach Oddziału Sanatoryjnego 1 funkcjonuje Zakład Przyrodolecznicy w oddzielnym pawilonie, połączony napowietrznym łącznikiem z Pawilonem 1.

Zdolność zabiegowa Zakładu Przyrodolecznicy wynosi 1385 zabiegów w ciągu 7,35 godzin.

Teren wokół Pawilonu 1 i Zakładu Przyrodolecznicy jest zagospodarowany.

• **Pawilon II - oddział sanatoryjny 2**

- powierzchnia całkowita: 1018,0 m²,
- powierzchnia użytkowa: 643,0 m²,
- kubatura: 4770,0 m³,
- ilość kondygnacji: 5
- winda:
  - szpitalna: 1
  - winda dla osób niepełnosprawnych: 1

W obiekcie znajduje się: baza hotelowa, baza leczniczo - zabiegowa, punkt żywienia, magazyny, świetlica.

W obiekcie zlokalizowany jest Zakład Przyrodolecznicy, o zdolności zabiegowej 1200 zabiegów w ciągu 7,35 godzin.

Teren wokół budynku jest zagospodarowany.

• **Pawilon III budynek III A - oddział sanatoryjny 3**

- powierzchnia całkowita: 654,0 m²,
- powierzchnia użytkowa: 382,0 m²,
- ilość kondygnacji: 3
- kubatura: 2258,0 m³
- winda: 1 (przyst. dla osób niepełnosprawnych)

W obiekcie znajduje się basen rehabilitacyjny o wymiarach 25m x 11,5m i gł. 1,1m oraz działy zabiegowe. Zdolność zabiegowa Zakładu Przyrodolecznicy wynosi 580 zabiegów w ciągu 7,35 godzin.

Wszystkie obiekty wchodzące w skład 23 Wojskowego Szpitala Uzdrawiskowo-Rehabilitacyjnego posiadają następujące instalacje: elektryczną, wodno-kanalizacyjną, ciepłowniczą, wentylację grawitacyjną i mechaniczną, przyzywową, p.poż., odgromową, telefoniczną, Internet. Wszystkie budynki są opalane z własnych kotłowni gazowych.

Baza zabiegowa znajdująca się w obiektach jest komunikacyjnie zintegrowana z bazą hotelową. Gabinety zabiegowe są tak usytuowane, aby nie miały szkodliwego

wpływu jednego zabiegu na inny lub powodowały zakłócenia pracy urządzeń. Pomieszczenia są oznakowane. Informacje i różnego rodzaju instrukcje są umieszczane w widocznym miejscu. Stanowiska zabiegowe wyposażone są w aparaturę posiadającą wymagane atesty i która jest serwisowana przez autoryzowane serwisy. Pacjenci są informowani na zebraniach informacyjnych prowadzonych przez ordynatora na temat ich pobytu i stosowanych procedur leczniczych. W obiektach znajdują się tablice informujące pacjentów o rodzajach zabiegów i ich rozmieszczeniu.

Szczegółowa charakterystyka szpitala uzdrowiskowego, wykaz kierunków leczniczych, ilość łóżek, wykaz oddziałów, rodzaje udzielanych świadczeń, wykaz pomieszczeń pielęgnacyjnych, pomieszczeń ogólnych, znajduje się w załączonych do operatu arkuszach ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrawiska "Sanatorium Uzdrawiskowe".

Szczegółowa charakterystyka zakładów przyrodoleczniczych znajdujących się w pawilonach, wykaz pomieszczeń medycznych, opis działów, opis pomieszczeń ogólnych, wykaz realizowanych zabiegów, wykaz aparatury/sprzętu, rodzaje wykorzystywanych tworzyw leczniczych, zdolność zabiegowa, znajduje się w załączonych do operatu arkuszach ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrawiska "Zakład Przyrodoleczniczy".

Wykaz kadry zatrudnionej w szpitalu uzdrowiskowym znajduje się w załączonych do operatu arkuszach ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrawiska "Obsada Personalna".

7.1.3 Przedsiębiorstwo Usługowe "OPUS" Sp. z o.o.

- **Przychodnia Uzdrawiskowa i ZPL "Hotel Trojan"**
ul. Leśna 4a,
57-540 Łądek-Zdrój

Przychodnia Uzdrawiskowa i Zakład Przyrodolecznicy zlokalizowane są na parterze obiektu "Hotel Trojan". Przychodnia Uzdrawiskowa świadczy usługi pacjentom dorosłym, wyłącznie na zasadach komercyjnych.

Szczegółowa charakterystyka przychodni, zakładu przyrodoleczniczego, zatrudnionego personelu znajduje się w załączonych do operatu arkuszach ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrawiska "Przychodnia Uzdrawiskowa", "Zakład Przyrodolecznicy", "Obsada Personalna".

7.2 Urządzenia Lecznictwa Uzdrawiskowego

Aktualnie na terenie Uzdrawiska Łądek-Zdrój zarejestrowanych jest 7 Urządzeń Lecznictwa Uzdrawiskowego:

- Park Zdrojowy Jana Pawła II - należący do Gminy Łądek-Zdrój;
- trzy baseny lecznicze:
  - Basen Leczniczy "Zdrój Wojciech" (Uzdrawisko Łądek-Długopole S.A.)
  - Basen Leczniczy "Jerzy" (Uzdrawisko Łądek-Długopole S.A.)
  - Basen Leczniczy "Adam" (Uzdrawisko Łądek-Długopole S.A.)
- dwa baseny rehabilitacyjne (23 Wojskowy Szpital Uzdrawiskowo-Rehabilitacyjny)
- Pijalnia Uzdrawiskowa „Zdrój Wojciech” (Uzdrawisko Łądek-Długopole S.A.)

Szczegółowe informacje na temat każdego z powyższych urządzeń znajdują się w arkuszach ewidencji Zakładów Lecznictwa Uzdrawiskowego Naczelnego Lekarza Uzdrawiska.

Ewidencja jest integralną częścią operatu uzdrawiskowego.

8. Profile lecznicze

Minister Zdrowia Decyzją nr 18 z dnia 2 lutego 2009 r. w pkt. 2 ustalił następujące kierunki lecznicze dla Uzdrowiska Łądek-Zdrój:

- choroby ortopedyczno–urazowe,
- choroby układu nerwowego,
- choroby reumatologiczne,
- choroby naczyń obwodowych,
- osteoporoza,
- choroby skóry,
- choroby kobiece.

8.1. Choroby ortopedyczno-urazowe

Szczegółowe wskazania:

1. Szpital:

- a) S32, T92, T93 – stany po urazach kończyn, kręgosłupa lub miednicy ze znacznym ograniczeniem sprawności lub znacznymi zanikami mięśniowymi, po zakończeniu leczenia szpitalnego, w okresie do 12 miesięcy od wystąpienia urazu,
- b) T02 – stany po licznych złamaniach kości z ograniczeniem sprawności, w okresie do 12 miesięcy od wystąpienia urazu,
- c) T08, T09 – stany po urazach kręgosłupa z powikłaniami neurologicznymi,
- d) T94 – następstwa urazów obejmujących mnogie okolice ciała, leczonych zachowawczo lub operacyjnie,
- e) T95 – stany po oparzeniach termicznych lub chemicznych albo odmrożeniach z towarzyszącymi przykurczami i ograniczeniem ruchów, w okresie do 12 miesięcy od wystąpienia urazu,
- f) Z89 – stany po amputacjach kończyn po tymczasowym zaprotezowaniu albo w okresie do 12 miesięcy od ostatecznego zaprotezowania,
- g) Z96, Z98 – wczesne stany po operacjach alloplastycznych stawów biodrowych lub stawów kolanowych oraz po operacjach dysku, w okresie do 12 miesięcy od przebytej operacji,
- h) NZ98 – stany po operacjach kości lub stawów ze znacznym ograniczeniem zakresu ruchów,
- i) Z98 – stany po operacjach wad wrodzonych, najlepiej po wczesnej rehabilitacji,
- j) Q65-Q68, Q74, Q76-Q79 – wrodzone wady rozwojowe ze zniekształceniami układu mięśniowo-szkieletowego i ograniczeniem sprawności,
- k) M40 – M42 – wady postawy ograniczające sprawność w stopniu znacznym.

2. Sanatorium:

- a) M23, M24, S33, T92, T93 – następstwa urazów lub chorób stawów lub aparatu więzadłowego z ograniczeniem sprawności lub z ograniczeniem zakresu ruchów w stawach,
- b) Z89 – stany po amputacjach kończyn po ostatecznym zaprotezowaniu,
- c) M40-M42 – nabyte wady postawy w stopniu nieznacznym (dotyczy dzieci),
- d) Q74, Q76 – wrodzone wady rozwojowe z nieznacznym ograniczeniem sprawności,
- e) rekonwalescencja w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia szpitalnego z powodu chorób ortopedyczno-urazowych;

3. Przychodnia uzdrowiskowa:

- a) S13, S23, S33, S39, S43, S46, S53, S56, S63, S66, S73, S76, S83, S86, S93, S96, S99 – stany po urazach tkanek miękkich mięśni, więzadeł lub torebek stawowych z nieznacznym ograniczeniem ruchów lub z utrzymującym się zespołem bólowym,
- b) M40 – M42 – nabyte wady postawy w stopniu nieznacznym (dotyczy dzieci),
- c) M93 – pourazowa martwica kości w okresie zdrowienia,
- d) T91 – T93 – odległe następstwa urazów kończyn lub kręgosłupa z nieznacznym ograniczeniem sprawności,
- e) rekonwalescencja po leczeniu szpitalnym z powodu chorób ortopedyczno-urazowych.

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) C40, C41 – nowotwory złośliwe kości lub chrząstki stawowej w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii lub radioterapii;
- 2) M84, T10, T12 – stany po złamaniach kości kończyn z opóźnionym zrostem, stawem rzekomym lub powikłane zapaleniem kości lub szpiku kostnego;
- 3) M86 – zapalenie kości lub szpiku kostnego z odczynem ogólnym lub czynnymi przetokami;
- 4) M99 – stany po zabiegach operacyjnych ortopedycznych z niezdolnością do samoobsługi;
- 5) T09 – stany po urazach kręgosłupa z objawami tetraplegii, z odleżynami lub z niezdolnością do samoobsługi.

8.2 Choroby reumatologiczne

Szczegółowe wskazania:

1. Szpital:

- a) M05, M06 – reumatoidalne zapalenie stawów - okres I, II, III albo IV, w szczególności bezpośrednio po incydencie zaostrzenia procesu chorobowego,

- b) M06 – reumatoidalne zapalenie stawów – okres I, II, III albo IV, po zabiegach operacyjnych, najlepiej bezpośrednio po zakończeniu leczenia szpitalnego lub przebyciu wczesnej rehabilitacji,
- c) M07 – artropatie towarzyszące łuszczycy lub chorobom jelit w okresie podoстрыm albo w okresie remisji,
- d) M08 – młodzieńcze przewlekłe zapalenie stawów, postać wielostawowa albo skąpostawowa,
- e) M15 – M17, M19 – choroba zwyrodnieniowa stawów obwodowych dużych lub małych ze znacznym ograniczeniem sprawności ruchowej,
- f) M32 – M35 – układowe choroby tkanki łącznej w okresie remisji, z zachowaną zdolnością do samoobsługi,
- g) M45, M46 – zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa, zespół Reitera ze znacznym ograniczeniem sprawności ruchowej, przy zachowanej zdolności do samoobsługi,
- h) M47 – choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa ze znacznym ograniczeniem sprawności ruchowej lub z towarzyszącymi powikłaniami neurologicznymi,
- i) stany po operacji z przyczyn reumatycznych, w okresie do 12 miesięcy od przebytej operacji, a w przypadku występowania powikłań neurologicznych lub zaników mięśniowych – także po upływie tego okresu;

2. Sanatorium:

- a) M05, M06 – reumatoidalne zapalenie stawów – okres I, II albo III, w okresie remisji,
- b) M07 – artropatie towarzyszące łuszczycy lub chorobom jelit, w okresie remisji,
- c) M10, M11 – choroby metaboliczne z zajęciem stawów (dna moczanowa, chondrokalcynoza i inne), w okresie przewlekłym z niewielkimi zmianami stawowymi,
- d) M13 – zespół Reitera z zajęciem kręgosłupa,
- e) M15 – M17, M19 – choroba zwyrodnieniowa stawów obwodowych dużych lub małych, z częściowym ograniczeniem sprawności ruchowej,
- f) M45, M46, M49 – zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa lub inne zapalne choroby kręgosłupa, w okresie remisji, z nieznacznym ograniczeniem sprawności ruchowej i niewielką destrukcją stawów,
- g) M47 – choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa z nieznacznym ograniczeniem sprawności ruchowej,
- h) M62 – polimialgia reumatyczna ze współistniejącymi zmianami zwyrodnieniowymi,
- i) M70 – M79 – fibromialgia lub inne choroby tkanek miękkich z częściowym ograniczeniem sprawności lub o przebiegu nawracającym,
- j) stany po zabiegach operacyjnych z przyczyn reumatycznych;

3. Przychodnia uzdrowiskowa:

- a) M05, M06 – reumatoidalne zapalenie stawów - okres I albo II, w okresie

- remisji,
- b) M07 – artropatie towarzyszące łuszczycy lub chorobom jelit, w okresie remisji,
  - c) M10, M11 – choroby metaboliczne z zajęciem stawów (dna moczanowa, chondrokalcynoza i inne), w okresie przewlekłym z niewielkimi zmianami stawowymi,
  - d) M13 – zespół Reitera z zajęciem kręgosłupa,
  - e) M15 – M19 – choroba zwyrodnieniowa stawów obwodowych dużych lub małych z nieznacznym lub średnim ograniczeniem sprawności ruchowej,
  - f) M45, M46, M49 – zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa oraz inne zapalne choroby kręgosłupa, w okresie remisji, z nieznacznym ograniczeniem sprawności ruchowej i niewielką destrukcją stawów,
  - g) M47 – choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa z nieznacznym ograniczeniem sprawności ruchowej,
  - h) M62 – polimialgia reumatyczna ze współistniejącymi zmianami zwyrodnieniowymi,
  - i) M70 – M79 – inne choroby tkanek miękkich.

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) M05, M06 – reumatoidalne zapalenie stawów w IV stopniu sprawności czynnościowej (unieruchomienie w łóżku),
- 2) M05, M06 – zaostrzenie stanu zapalnego w reumatoidalnym zapaleniu stawów z odczynem ogólnym (stany gorączkowe, świeże wysięki, duże obrzęki stawowe),
- 3) M05, M06, M14, M45 – ograniczenie funkcji ruchowych w przebiegu reumatoidalnego zapalenia stawów, zeszywniającego zapalenia stawów kręgosłupa i innych artropatii, z całkowitą niepełnosprawnością,
- 4) M05, M06, M14 – zaawansowane zmiany narządowe w przebiegu schorzeń reumatoidalnych;
- 5) M30 – M36 – układowe choroby tkanki łącznej w fazie ostrej,
- 6) M13, M89 – infekcyjne zapalenie kości lub stawów w fazie ostrej,
- 7) M96 – stany w przebiegu chorób reumatycznych wymagające pilnej interwencji chirurgicznej lub ortopedycznej.

8.3 Choroby układu nerwowego

Szczegółowe wskazania:

- 1. Szpital:
  - a) D33 – następstwa neurologiczne po operacji niezłośliwych nowotworów mózgu lub innych części centralnego systemu nerwowego,
  - b) G09 – następstwa neurologiczne chorób zapalnych ośrodkowego układu nerwowego lub opon mózgowych, po upływie 3 miesięcy od zakończenia leczenia farmakologicznego,
  - c) G20, G21 – choroba Parkinsona lub parkinsonizm wtórny ze znacznym

- ograniczeniem chodu,
- d) G35 – stwardnienie rozsiane w okresie zaawansowanym lub po zakończeniu leczenia szpitalnego (bezpośrednio po incydencie zaostrzenia),
  - e) G54 – zaburzenia korzeni rdzeniowych i splotów nerwowych w następstwie urazów czaszkowo-mózgowych lub urazów kręgosłupa, bezpośrednio po zakończeniu leczenia szpitalnego lub przebyciu wczesnej rehabilitacji,
  - f) G55 – ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach sklasyfikowanych gdzie indziej, w tym ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach krążka międzykręgowego (M50, M51) lub zmianach zwyrodnieniowych kręgów (M47),
  - g) G61 – zespół Guillaina-Barrego bezpośrednio po zakończeniu leczenia w oddziale neurologicznym lub przebyciu wczesnej rehabilitacji neurologicznej,
  - h) G80 – dziecięce porażenie mózgowe ze znaczną dysfunkcją ruchową (poruszanie się na wózku inwalidzkim) – dotyczy pacjentów do 18 roku życia,
  - i) G81 – porażenie połowicze, następstwa neurologiczne po udarach mózgowych, bezpośrednio po zakończeniu leczenia szpitalnego lub przebyciu wczesnej rehabilitacji,
  - j) G82 – porażenie kończyn dolnych albo porażenie czterokończynowe, będące następstwem udarów mózgowych, bezpośrednio po zakończeniu leczenia szpitalnego lub przebyciu wczesnej rehabilitacji,
  - k) I64 – udar nieokreślony jako krwotoczny lub zawałowy, bezpośrednio po zakończeniu leczenia szpitalnego lub przebyciu wczesnej rehabilitacji neurologicznej;

2. Sanatorium:

- a) G09 – utrzymujące się następstwa neurologiczne chorób zapalnych ośrodkowego układu nerwowego,
- b) G20, G21 – choroba Parkinsona lub parkinsonizm wtórny w początkowym stadium zaawansowania, z nieznacznym ograniczeniem sprawności ruchowej,
- c) G35 – stwardnienie rozsiane w okresie remisji lub o przebiegu łagodnym,
- d) G54 – zaburzenia korzeni rdzeniowych i splotów nerwowych w następstwie urazów czaszkowo-mózgowych lub urazów kręgosłupa,
- e) G55 – ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach sklasyfikowanych gdzie indziej, w tym ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach krążka międzykręgowego (M50, M51), oraz w zmianach zwyrodnieniowych kręgów (M47),
- f) G61, G62 – przewlekłe zapalenie nerwów obwodowych i splotów nerwowych (w tym następstwa przebytego zespołu Guillaina-Barrego), także okres bezobjawowy w nawracającej postaci zapalenia,

- g) G64 – następstwa neurologiczne urazów nerwów obwodowych,
- h) G81, G82 – porażenie połowicze, porażenie kończyn dolnych z nieznacznym ograniczeniem sprawności ruchowej, będące następstwem uszkodzenia mózgu lub rdzenia kręgowego,
- i) G80 – dziecięce porażenie mózgowe z zachowaną zdolnością do samodzielnego poruszania się – dotyczy pacjentów do 18 roku życia,
- j) G90 – nasilone zaburzenia układu wegetatywnego;

3. Przychodnia uzdrowiskowa:

- a) G20 – choroba Parkinsona z nieznacznym ograniczeniem chodu, z zachowaną samoobsługą,
- b) G54 – zaburzenia korzeni rdzeniowych i splotów nerwowych w następstwie urazów czaszkowo-mózgowych lub urazów kręgosłupa - okres przewlekły;
- c) G55 – ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach sklasyfikowanych gdzie indziej, w tym ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach krążka międzykręgowego (M50, M51), oraz w zmianach zwyrodnieniowych kręgosłupa (M47) – okres przewlekły,
- d) G61, G62 – przewlekłe zapalenie nerwów obwodowych i splotów nerwowych (w tym następstwa przebytego zespołu Guillaina-Barrego, także okres bezobjawowy w nawracającej postaci zapalenia,
- e) G64 – następstwa urazów nerwów obwodowych,
- f) G90 – zaburzenia układu wegetatywnego.

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) I64 – stany po udarach mózgowych z utrwalonymi niedowładami, z afazją sensoryczną lub motoryczną lub zespołem psychoorganicznym oraz z całkowitą niepełnosprawnością;
- 2) G40 – padaczka z częstymi napadami (co najmniej raz w miesiącu);
- 3) G35 – stwardnienie rozsiane w okresie zaostrzenia;
- 4) G55 – całkowite wypadnięcie jądra galaretowatego lub inne stany chorobowe ze wskazaniem do operacji;
- 5) T09 – stany po urazach kręgosłupa z objawami tetraplegii, z odleżynami lub z niezdolnością do samoobsługi;
- 6) G09, T81, T90 – stany pourazowe, stany pozapalne lub stany pooperacyjne mózgu lub rdzenia kręgowego, inne choroby neurologiczne z dysfunkcją ruchową uniemożliwiającą podstawową samoobsługę.

8.4 Choroby naczyń obwodowych

Szczegółowe wskazania:

- 1. Szpital:
  - a) 170 - miażdżyca tętnic kończyn dolnych w IIb albo III stopniu według

Fontaine;

- b) 171.197 - stany po operacjach tętniaka aorty brzusznej, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia szpitalnego,
- c) 173,197 - stany po operacjach naczyń tętniczych kończyn dolnych w okresie 12 miesięcy od zakończenia leczenia szpitalnego,
- d) 173 - zakrzepowo-zarostowe zapalenie naczyń (choroba Buergera), poza okresem zaostrzenia choroby, przy braku nadkażonych owrzodzeń, zgorzeli,
- e) 174 stany po leczeniu szpitalnym zatoru lub zakrzepu tętnic kończyn dolnych,
- f) stany po przebytych zakrzepowym zapaleniu żył kończyn dolnych bez innych powikłań, po upływie 6 miesięcy od zakończenia fazy ostrej,

2. Sanatorium:

- a) 170 - miażdżycy tętnic kończyn dolnych II stopnia niedokrwienia według Fontaine'a (bez owrzodzeń),
- b) 173 - zakrzepowe -zarostowe zapalenie naczyń (choroba Buergera) - stadium początkowe,
- c) 177 nerwice naczynioruchowe (choroba Raynauda) oraz inne zaburzenia czynności tętnic i tętniczek),
- d) 179 - zespół stopy cukrzycowej bez owrzodzenia,
- e) 183 żylaki kończyn dolnych w stopniu V albo VI niewydolności żyłnej, zgodnie z klasyfikacją CEAP (obrzęki, zagojone owrzodzenia lub nieduże przewlekłe owrzodzenia),
- f) 183 - stany po operacjach żyłaków kończyn dolnych bez powikłań, w okresie do 3 miesięcy od przebytej operacji,
- g) 189 - inne niezakaźne zaburzenia funkcji naczyń i węzłów chłonnych;

3. Przychodnia uzdrowiskowa:

- a) 170 - miażdżycy tętnic kończyn dolnych w I albo II stopniu niedokrwienia według Fontaine,
- b) 177 - nerwice naczynioruchowe(choroba Raynauda oraz inne zaburzenia czynności tętnic i tętniczek),
- c) 183 - żylaki kończy dolnych w 2 albo 3 stopniu niewydolności żyłnej zgodnie z klasyfikacją CEAP (bez dużych obrzęków i owrzodzeń),
- d) 189 - inne niezakaźnezaburzenia funkcji naczyń i węzłów chłonnych.

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) 170 - miażdżycy naczyń kończyn dolnych w III albo IV stopniu niedokrwienia według Fontaine'a;
- 2) 174 - zakrzepowo - zarostowe zapalenie tętnic dolnych w okresie ostrym oraz w III albo IV stadium według Fontaine;
- 3) 183 - rozległe owrzodzenie żyłkowe podudzia, w 6 stopniu niewydolności żyłnej zgodnie z klasyfikacją CEAP;

- 4) 197 - stany po operacjach naczyniowych z powikłaniami pooperacyjnymi,
- 5) L97, L88 - zespół stopy cukrzycowej z rozległymi, nadkażonymi owrzodzeniami, zgorzel;
- 6) I80- zapalenie żył lub zakrzepowe zapalenie żył w ostrej fazie choroby.

8.5 Osteoporoza

Szczegółowe wskazania:

1. Szpital:
  - a) M80, M81 – osteoporoza uogólniona, pomenopauzalna i starcza rozpoznana według kryteriów WHO (T-score poniżej -2,5 odchylenia standardowego) z przebytymi złamaniami lub bez złamań z więcej niż 2 czynnikami ryzyka,
  - b) M80 – stany po złamaniach z powodu osteoporozy, kompresyjne złamanie kręgosłupa, kości nadgarstka typu Collesa oraz żeber,
  - c) M82, M85 – osteoporoza i osteopenia z chorobami towarzyszącymi (reumatoidalne zapalenie stawów, zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa, cukrzyca, po sterydoterapii systemowej);
2. Sanatorium:
  - a) M85 – osteopenia rozpoznana według kryteriów WHO (T-score do -2,5 odchylenia standardowego) z czynnikami ryzyka,
  - b) M82, M85 – osteoporoza albo osteopenia z chorobami towarzyszącymi (reumatoidalne zapalenie stawów, zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa, cukrzyca, po sterydoterapii systemowej);
3. Przychodnia uzdrowiskowa:
  - a) M85 – osteopenia rozpoznana według kryteriów WHO (T-score do -2,5 odchylenia standardowego) z czynnikami ryzyka,
  - b) M82, M85 – osteoporoza i osteopenia z chorobami towarzyszącymi (reumatoidalne zapalenie stawów, zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa, cukrzyca, po sterydoterapii systemowej).

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) M82 – osteoporozy wtórne w przebiegu przewlekłej niewydolności nerek, szpiczaka mnogiego, nadczynności tarczycy, nadczynności przytarczyc, nadczynności kory nadnerczy;
- 2) M80 – osteoporoza ze świeżym złamaniem;
- 3) M80, Z74 – osteoporoza późna z ograniczeniem zdolności podstawowej samoobsługi lub powikłana niewydolnością układu krążenia i oddechowego.

8.6 Choroby skóry

Szczegółowe wskazania:

1. Sanatorium:

- a) choroby alergiczne skóry:
  - L20 – atopowe zapalenie skóry,
  - L28 – świerzbieżka guzowata (prurigonodularis Hyde),
  - L24 – wyprysk przewlekły,
- b) choroby naczyniowe w małym albo średnim stopniu zaawansowania:
  - D77, I78 – plamica i zapalenie naczyń włosowatych,
  - I77 – choroba Raynauda,
- c) L40 – łuszczyca zwykła lub jej odmiany,
- d) L41 – przyłuszczyca grudkowa,
- e) M34, L94 – zmiany skórne w przebiegu kolognoz: twardzina uogólniona, twardzina ogniskowa,
- f) L97 – żylaki podudzi z wypryskiem przewlekłym,
- g) L43 – liszaj płaski – wszystkie odmiany,
- h) L45 – liszaj zanikowy twardzinowy,
- i) choroby zawodowe skóry o przebiegu przewlekłym:
  - L24 – wyprysk zawodowy,
  - L24 – trądzik zawodowy,
  - L58 – zmiany skórne wywołane ekspozycją na promieniowanie jonizujące,
- j) T 33 – powierzchowne odmrożenie,
- k) L90 – zanikowe schorzenia choroby skóry: zanikowe zapalenie skóry, marskość sromu i żołądki,
- l) zaburzenia rogowacenia naskórka:
  - Q80 – rybia łuska,
  - L85 – rogowacenie dłoni i stóp,
- m) schorzenia łojotokowe skóry:
  - L21 – łojotokowe zapalenie skóry,
  - L26 – złuszczające zapalenie skóry,
- n) L80 – bielactwo;

2. Przychodnia uzdrowiskowa:

- a) L40 – łuszczyca zwykła ze zmianami lokalnymi i jej odmiany,
- b) L41 – przyłuszczyca grudkowa,
- c) L97 – żylaki podudzi z wypryskiem przewlekłym,
- d) T33 – powierzchowne odmrożenie,
- e) zaburzenia rogowacenia naskórka o małym stopniu zaawansowania:
  - Q80 – rybia łuska,
  - L85 – rogowacenie dłoni i stóp,
- f) schorzenia łojotokowe skóry o małym stopniu zaawansowania:
  - L21 – łojotokowe zapalenie skóry,
  - L26 – złuszczające zapalenie skóry,
- g) L80 – bielactwo.

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) C43, C44 – nowotwory złośliwe skóry, w przypadku czerniaka – w okresie do 5 lat, a w pozostałych przypadkach nowotworów złośliwych skóry – w okresie do 12

- miesiący, od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii lub radioterapii,
- 2) M34, L93 – kolagenozy – twardzina uogólniona i liszaj rumieniowaty z zaawansowanymi zmianami narządowymi,
  - 3) L56, L57 – fotodermatozy,
  - 4) L40 – łuszczyca uogólniona w okresie zaostrzenia wymagająca leczenia szpitalnego,
  - 5) L23 – ostre alergiczne choroby skóry,
  - 6) L97 – rozległe owrzodzenia żyłakowe podudzi z cechami zakażenia bakteryjnego, grzybiczego,
  - 7) L08, L99 – ropne zapalenie skóry oraz choroby grzybicze, pasożytnicze i wirusowe;
  - 8) L30 – erythrodermia,
  - 9) L98 – dermatozy zawodowe w okresie ostrym.

8. 7. Choroby kobiece

Szczegółowe wskazania:

1. Szpital uzdrowiskowy:
  - a) N99 - stany po operacjach oszczędzających w obrębie narządu rodnego wczesne i późne z wyłączeniem stanów po operacjach z powodu nowotworu złośliwego,
  - b) N70-N73 - przewlekłe i podostre stany zapalne narządu rodnego, w tym przewlekłe zapalenie ulegające zaostrzeniom,
  - c) N99 - stany po operacjach w obrębie narządu rodnego (wczesne),
  - d) N83 - wczesne stany po operacjach jajnika w zespołach androgennych;
2. Sanatorium uzdrowiskowe:
  - a) N70-N73 - przewlekłe stany zapalne narządu rodnego, w tym przewlekłe zapalenie ulegające zaostrzeniom,
  - b) N70-N76 - następstwa pozapalne narządu rodnego w obrębie przydatków, przymacic, pochwy i sromu, okres wczesny,
  - c) N95 - zaburzenia menopauzalne ze współistniejącymi chorobami: osteoporozą, chorobą zwyrodnieniową, nadciśnieniem,
  - d) N91, N97 - opóźnione dojrzewanie płciowe: opóźnione pokwitanie wskutek przyczyn ogólnoustrojowych, niedorozwój pierwotny jajników, niedoczynność jajników wtórna,
  - e) N97, N91-N94 - niepłodność u kobiet i zaburzenia cyklu miesięczkowego:
    - zaburzenia miesięczkowania w wyniku zmian pozapalnych jajników, zwyrodnienia jajników, cyklu bezowulacyjnego,
    - brak miesiączki wtórny pochodzenia jajnikowego,
  - f) N99 - stany po operacjach w obrębie narządu rodnego (późne);
3. Leczenie ambulatoryjne:

- a) N70-N73 - przewlekłe stany zapalne narządu rodnego,
- b) O-N76 - następstwa pozapalne narządu rodnego w obrębie przydatków, przymacicznych, pochwy i sromu, okres wczesny,
- c) N95 - zaburzenia menopauzalne ze współistniejącymi chorobami: osteoporozą, chorobą zwyrodnieniową, nadciśnieniem,
- d) N91, N97 - opóźnione dojrzewanie płciowe: opóźnione pokwitanie wskutek przyczyn ogólnoustrojowych, niedorozwój pierwotny jajników, niedoczynność jajników wtórna,
- e) N97, N91-N94 - niepłodność u kobiet i zaburzenia cyklu miesięczkowego:
  - zaburzenia miesięczkowania w wyniku zmian pozapalnych jajników, zwyrodnienia jajników, cyklu bezowulacyjnego,
  - brak miesiączki wtórny pochodzenia jajnikowego,
- f) N99 - stany po operacjach w obrębie narządu rodnego (późne).

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) N70-N76 - ostre stany zapalne w obrębie narządów rodnych, ostre zakażenia na tle gruźlicy, rzeżączka, rzęsistkowica, grzybice;
- 2) C51-C58 - nowotwory złośliwe narządu rodnego w okresie aktywnego procesu oraz przed upływem 1 roku od zakończonej terapii;
- 3) D25, D26 - mięśniaki macicy dużego stopnia, kwalifikujące się do zabiegu operacyjnego;
- 4) N93 - niewyjaśnione krwawienia z dróg rodnych;
- 5) N82 - przetoki pochwowo-pęcherzowe lub pochwowo-odbytnicze;
- 6) ciąża i okres karmienia.

9. Naturalne surowce lecznicze na terenie uzdrowiska

9.1 Uzdrowski Zakład Górniczy

W rozumieniu ustawy Prawo geologiczne i górnicze obszarem górniczym jest przestrzeń, w granicach której przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji. Terenem górniczym jest przestrzeń objęta przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego.

Położenie obszaru i terenu górniczego

Obszar i teren górniczy Łądek-Zdrój zlokalizowany jest w północno-wschodniej części Ziemi Kłodzkiej, obejmuje środkową część Gór Złotych oraz północną część Masywu Śnieżnika (Krowiarki). Obszar górniczy w określonych granicach obejmuje teren miasta oraz okolice miasta – wsie:

- Wójtówka,
- Lutynia,
- Stojków,
- Wrzosówka.

Granica obszaru i terenu przebiega wzdłuż granicy z Czechami przez G. Czernik, G. Klóbkę, G. Siniak, G. Radoszkę, G. Orłówkę, G. Borówkową.

Mapa z naniesionymi granicami obszaru i terenu górniczego została załączona do niniejszego opracowania. Obszar ten poza niewielkimi zakładami, składami i magazynami nie posiada zakładów przemysłowych negatywnie wpływających na środowisko.

Obszar górniczy Łądek-Zdrój 1 o powierzchni 40 974 137 m² został utworzony decyzją Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dn. 13 lipca 2015 r. Nr 27/2015 dla wód leczniczych, przeznaczonych do zabiegów leczniczych.

Obszar i teren górniczy Łądek-Zdrój stanowią ten sam obszar określony tymi samymi granicami. W północno - zachodniej części obszar o niewielkim zasięgu położony jest na terenie gminy Stronie Śląskie. Granice obszaru i terenu górniczego wyznaczają linie łączące punkty załamania o następujących współrzędnych opisanych w układzie „1992” (vide: tabela na następnej stronie).

Tabela - Granice obszaru i terenu górniczego.

Nr pkt	Współrzędne	
	Y	X
1	350 748,06	282 382,74
2	353 845,55	274 309,76
3	351 012,22	274 053,44
4	346 042,09	275 059,12
5	346 865,08	278 153,81
6	348 063,46	280 491,60
7	349 766,85	282 188,46

Na terenie Gminy Łądek-Zdrój funkcjonuje zakład górniczy pn.: Uzdrawiskowy Zakład Górniczy Łądek-Długopole, z siedzibą przy ul. Wolności 4, 57-540 Łądek-Zdrój.

Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa dnia 30 października 1992 r. udzielił Uzdrawisku Łądek-Długopole S.A., z siedzibą przy ul. Wolności 4; 57-540 Łądek-Zdrój, koncesji na wydobywanie wód leczniczych - Nr koncesji 86/92, która decyzją Nr 21/2012 z dnia 26 września 2012 r. Marszałka Województwa Dolnośląskiego została przedłużona do 26.09.2042 r. (zał. nr. 4)

Uzdrawisko Łądek-Zdrój posiada następujące decyzje:

Decyzja zatwierdzająca projekt zagospodarowania złoża wód leczniczych Łądku - Zdroju	28.08.1995r. Gohg3/4192/95
Decyzja zatwierdzająca dokumentację geologiczną obejmującą ustalenie zasobów wód podziemnych, leczniczych w Łądku - Zdroju (Odwiert Zdzisław)	14.02.1975r. KDH/013/3859/75
Decyzja zatwierdzająca dokumentację geologiczną obejmującą ustalenie zasobów wód podziemnych, leczniczych w Łądku – Zdroju (pozostałe źródła)	21.04.1969 r. KDH/013/2693/B/69
Plan Ruchu Uzdrawiskowego Zakładu Górniczego Łądek - Zdrój – Długopole – część szczegółowa na lata 2012-2018 (złożono OUG Wrocław do zatwierdzenia Plan Ruchu na lata 2018-2024)	

Morfologia terenu

Teren, na którym zlokalizowany jest obszar i teren górniczy Łądek-Zdrój charakteryzuje się zróżnicowaniem morfologicznym. Połowę obszaru i terenu górniczego stanowią lasy

mieszane i iglaste, natomiast jedna czwarta to użytki rolne, ogrody, sady oraz parki. Najwyższe wzniesienie – Góra Borówkowa - usytuowana jest w północnej części omawianego terenu, natomiast najniższy punkt położony jest w dolinie Białej Łądeckiej – 398 mn.p.m. W górnej części Białej Łądeckiej zbocza są strome, w dolnych biegach łagodne. Poza rzeką Białą Łądecką obszar odwadniany jest przez liczne ciekі płynące: potok Lutynia, potok Przyrna, potok Karpinowski.

Złoże wód mineralnych leży w obrębie jednostki geologicznej metamorfiku Łądka i Śnieżnika, będącego fragmentem północno-wschodniego brzegu Masywu Czeskiego. Jednostka geologiczna graniczy:

- na wschodzie - z nasunięciem ramzowskim,
- na północy - z górnokarbońską intruzją kłodzko-złotostocką,
- na zachodzie - z górnokredową jednostką Rowu Górnej Nysy.

Metamorfik Łądka i Śnieżnika zbudowany jest z silnie zmetamorfizowanych skał:

- mezometamorfczne łupki serii strońskiej reprezentowane przez łupki łyszczykowe z wkładkami pragnejsów, kwarcytów, marmurów, erlanów oraz amfibolitów,
- gnejsy gierałtowskie, drobnoblastyczne bardziej lub mniej mimatytowe z wkładkami amfibolitów, ekloglitów i granulitów,
- gnejsy śnieżnickie, gruboblastyczne, oczkowe, soczewkowe, o zróżnicowanej strukturze i teksturze.

Złoże wód mineralnych leży w obrębie trzech jednostek tektonicznych niższego rzędu:

- antyklitorium Radochowa, utworzonego przez gnejsy gierałtowskie otoczone strefą blastomylonitów,
- synklinorium Łądka, zbudowanego ze skał serii strońskiej,
- antyklitorium Gierałtowa, które tworzą gnejsy gierałtowskie.

W karbonie w obrębie metamorfiku miały miejsce intruzje granitoidowe, z którymi na obszarze Gór Żółtych związane są skały żyłowe. W trzeciorzędzie cały obszar Sudetów, a wraz z nim i metamorfik Łądka i Śnieżnika poddany został procesom wypiętrzającym oraz uległ działalności erozyjnej i akumulacyjnej rzek. Czwartorzęd reprezentują pokrywy i kopuły bazaltowe oraz osady rzeczne, zwietrzelina i rumosz skalny. Przyjmując wiek jako podział wód podziemnych, na omawianym obszarze można wydzielić dwa poziomy wód:

- czwartorzędowy - wody osadów rzecznych oraz utworów zwietrzelinowych,
- staropaleozoiczny - wody szczelinowe płytkiego i głębokiego krążenia.

Większość źródeł wód zwykłych występuje w wyraźnie zaznaczających się obniżeniach morfologicznych, w płytkich niszach źródliskowych tworząc szereg wysięków i mokradeł. Są to wody szczelinowo-warstwowe.

Pozostałe źródła są typowo szczelinowymi, związanymi ze strefami uskoków, charakteryzujące się ostrym i skupionym wypływem.

Kopalina główna oraz towarzyszące

Na terenie obszaru i terenu górniczego kopaliną główną są wody, kopalina towarzysząca nie występuje. Ze wszystkich ujęć na terenie obszaru i terenu górniczego Łądek-Zdrój

woda wypływa samoczynnie w sposób naturalny i grawitacyjnie, bezpośrednio lub przez zbiorniki, rurociągami (winidurowymi albo żeliwnymi) rozprowadzana jest do zakładów przyrodoleczniczych. Nie stosuje się żadnych urządzeń wspomagających wydobycie jak również transport wody do punktu odbioru. Wody mineralne zasilane są z jednego złoża. Wypływają one z sześciu naturalnych źródeł oraz z jednego odwiertu. Wody zwykle występujące na terenie Łądka-Zdroju zaliczane są do wód siarczanowo-wapniowych, rzadziej do wodorowęglanowo-sodowych, o mineralizacji do 150 mg/dm³.

Wody lecznicze, termalne Łądka-Zdroju zaliczamy do wód szczelinowych głębokiego krążenia, znajdują się one w obrębie silnie potrzaskanej strefy o szerokości do 500 m, związanej z systemem uskoku Łądek-Orłowiec-Karpno, o przebiegu NW-SE, oraz uskokami poprzecznymi o przebiegu NE-SW. Wypływają one z gnejsów gierałtowskich na spękaniach o kierunku zbliżonym do NE i o bardzo dużym nachyleniu.

Źródła podlegają ciągłym kontrolom, system kontrolno-pomiarowy oparty jest na programie badań i pomiarów stacjonarnych źródeł, sporządzonym i zatwierdzonym przez kierownika Ruchu Uzdrowskiego Zakładu Górniczego Łądek-Długopole.

Istotą systemu jest ciągle prowadzenie obserwacji i badań podstawowych parametrów fizykochemicznych źródeł Łądka-Zdroju oraz obserwacji meteorologicznych, w następującym zakresie:

- pomiar wydajności metodą objętościową na poziomie przelewu wykonywany raz w tygodniu, na odwiercie Zdzisław codziennie, a w Wojciechu raz w miesiącu,
- pomiar temperatury wody raz w tygodniu, na odwiercie Zdzisław codziennie,
- pomiary stężenia radonu w wodzie wykonuje się metodą scyntylicyjną raz w miesiącu,
- oznaczenie ilości siarkowodoru raz w miesiącu,
- badania bakteriologiczne wykonuje się jeden raz w kwartale,
- badania fizykochemiczne w zakresie: analiza kontrolna raz w roku dużą analizę co 10 lat,
- obserwacje meteorologiczne: ciśnienie atmosferyczne, temperatura powietrza, wysokość opadu w ciągu roku.

9.2 Opis ujęć wód leczniczych

Podstawę funkcji uzdrowiskowych na terenie Gminy Łądek-Zdrój stanowią złoża wód leczniczych. Złoża te spełniają warunki określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006 r. w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości klimatu, kryteria ichoceny oraz wzorów świadectw potwierdzających ich właściwości (Dz. U. z 2018 r. poz. 605 tekst jednolity za zmianami).

Dla wód eksploatowanych w Ładku-Zdroju świadectwa takie wydał Główny Instytut Górnictwa z Katowic.

Wody lecznicze Łądka-Zdroju zasilane są z jednego złoża, są to wody słabo zmineralizowane, radonowo - siarczkowo - fluorkowe, termalne. Wody te wypływają z pięciu naturalnych źródeł oraz jednego odwiertu. W celu potwierdzenia właściwości leczniczych wód zostały wykonane badania w następującym zakresie:

- zawartości składników nieorganicznych, właściwości fizykochemicznych wody,
- zawartości związków organicznych – suma pestycydów, sumy WWA i benzo(a)pirenu,
- pomiaru promieniotwórczości wody, aktywności promieniotwórczej α i β , ^{226}Ra i ^{222}Rn ,
- badania mikrobiologiczne.

Podczas badań nie stwierdzono, aby wody z któregośkolwiek ze źródeł na terenie Gminy Łądek-Zdrój zawierały metale ciężkie, związki azotowe i związki organiczne w stężeniach uznanych za szkodliwe dla zdrowia.

Odwiert „Zdzisław” L-2

Odwiert „Zdzisław”, położony jest w pobliżu Zakładu Przyrodoleczniczego „Wojciech”. Głębokość odwiertu jest równa 700 m. Przewiercone skały to gnejsy gierałtowskie z przewarstwieniami amfibolitów i żyłą lamprofiru. Wody lecznicze natrafiono na głębokości 577 m. Otwór jest zarurowany do głębokości 150 m i zagłowiczony. Ciśnienie na głowicy wynosi 0,5 atm. Samowypływ wody występuje na rzędnej 468,30 m n.p.m. Woda z odwiertu przesyłana jest poprzez rurociąg do Zakładu Przyrodoleczniczego „Wojciech”, „Jerzy” i Zakładu „Adam”. Temperatura wody wynosi ok. 44 °C.

Świadectwo Nr SC/1789/18, potwierdzające właściwości lecznicze wody, zostało wydane przez Główny Instytut Górnictwa dnia 26.06.2018 r. - na jego podstawie woda z odwiertu „Zdzisław”L-2 zaklasyfikowana jest jako: *woda swoista (słabo zmineralizowana), fluorkowa, siarczkowa, radonowa, termalna*.

Woda z odwiertu „Zdzisław” L-2 może być wykorzystywana w lecznictwie uzdrowiskowym do kuracji pitnych, inhalacji oraz do kąpieli, według wskazań lekarskich.

Źródło „Jerzy”

Źródło „Jerzy” położone jest na terenie Zakładu Przyrodoleczniczego „Jerzy” na wysokości 449,9 m n.p.m. Źródło tworzy osiem wypływów znajdujących się w rowie skalnym o długości 3,8 m, szerokości 2,5 m i głębokości do 2 m. Woda wypływa szczelinami w brekcji tektonicznej lub na kontakcie ze skałami otaczającymi, tj. gnejssem gieraltowskim i amfibolitem. Miejsca poszczególnych wypływów omurowane są cegłami na szczelną płytę, która stanowi dno basenu. Wysokość słupa wody w basenie regulowana jest przelewem. Bezpośrednio z ujęcia wody odprowadzana jest grawitacyjnie rurociągiem o śr. 250 mm do zbiornika Zakładu Przyrodoleczniczego „Jerzy”. Temperatura wody wynosi 28,3 ° C.

Świadectwo Nr SC/1785/18, potwierdzające właściwości lecznicze wody, zostało wydane przez Główny Instytut Górnictwa dnia 26.06.2018 r. - na jego podstawie woda ze źródła „Jerzy” zaklasyfikowana jest jako: *woda swoista (słabo zmineralizowana), fluorkowa, radonowa, termalna*.

Woda może być wykorzystana w lecznictwie uzdrowiskowym do kuracji pitnych, inhalacji oraz do kąpieli, według wskazań lekarskich.

Źródło „Wojciech”

Źródło zlokalizowane jest pod Zakładem Przyrodoleczniczym "Wojciech", na wysokości 442,64 m n.p.m. Wody wypływają z siedmiu wypływów ujętych studnią o średnicy 2 m i głębokości 1,76 m. Woda wykorzystywana jest w basenie leczniczym, usytuowanym nad źródłem.

Świadectwo Nr SC/1788/18, potwierdzające właściwości lecznicze wody, zostało wydane dnia 26.06.2018 r. przez Główny Instytut Górnictwa, na podstawie którego woda ze źródła „Wojciech” zaklasyfikowana jest jako: *woda swoista (słabo zmineralizowana), fluorkowa, radonowa, termalna*.

Woda może być wykorzystana w lecznictwie uzdrowiskowym do kuracji pitnych, inhalacji oraz do kąpieli, według wskazań lekarskich.

Źródło „Curie Skłodowska”

Źródło zlokalizowane jest niedaleko Zakładu Przyrodoleczniczego "Wojciech" na wysokości 448,6 m n.p.m. Źródło posiada pięć wypływów mieszczących się na wysokości 448,6 m n.p.m. Woda wypływa z silnie szczelinowatych gnejsów gieraltowskich. Z wody korzysta Zakład Przyrodoleczniczy „Wojciech” oraz Zakład Borowinowy. Temperatura wody wynosi 24,8-25 °C.

Świadectwo Nr SC/1787/18, potwierdzające właściwości lecznicze wody, zostało wydane dnia 26.06.2018 r. przez Główny Instytut Górnictwa, na podstawie którego woda ze źródła "Curie - Skłodowska" zaklasyfikowana jest jako: *woda swoista (słabo zmineralizowana)*,

fluorkowa, radonowa, termalna.

Woda może być wykorzystana w lecznictwie uzdrowiskowym do kuracji pitnych, inhalacji oraz do kąpieli, według wskazań lekarskich.

Źródło „Chrobry”

Źródło „Chrobry” zlokalizowane jest przy brzegu potoku Grodzickiego, ujęte jest sześcioboczną studnią, wyłożoną płytami z piaskowca, część studni wykuta jest w skale i omurowana cegłą. Głębokość studni wynosi 7,2 m, a średnica 3,2 m. Woda wypływa z czterech szczelin w gnejsach gierałtowskich. Woda odprowadzana jest do Zakładu i basenu Wojskowego Szpitala Uzdrowiskowego oraz do punktu poboru w Parku Zdrojowym im. Jana Pawła II. Temperatura wody wynosi 26,7 C.

Świadectwo Nr SC/1784/18, potwierdzające właściwości lecznicze wody, zostało wydane dnia 26.06.2018 r. przez Główny Instytut Górnictwa, na podstawie którego woda ze źródła „Chrobry” zaklasyfikowana jest jako: *woda swoista (słabo zmineralizowana), fluorkowa, siarczkowa, radonowa, termalna.*

Woda może być wykorzystana w lecznictwie uzdrowiskowym do kuracji pitnych, inhalacji oraz do kąpieli według wskazań lekarskich.

Źródło „Dąbrówka”

Źródło „Dąbrówka” zlokalizowane przy ul. Lipowej na wysokości 448,50 m n.p.m. ujęte jest studnią o głębokości 3,1 m i średnicy 1,1 m. Ujęcie o $\varnothing$ 1,35 m wykute jest w skale poniżej 1,6 m. Woda wypływa w sposób naturalny z gnejsów gierałtowskich. Temperatura wody wynosi 18,4 °C. Do punktu poboru w parku zdrojowym woda doprowadzana jest rurociągiem.

Świadectwo Nr. SC/1786/18, potwierdzające właściwości lecznicze wód zostało wydane dnia 26.06.2018 przez Główny Urząd Górnictwa na podstawie którego woda ze źródła "Dąbrówka" zaklasyfikowana jest jako: *woda swoista (słabo zmineralizowana), fluorkowa, siarczkowa, radonowa.*

Woda, z wyżej wymienionych źródeł może być stosowana do: kuracji pitnych, inhalacji, oraz do kąpieli, według wskazań lekarskich.

Charakterystyka źródeł na terenie gminy Łądek-Zdrój

Nazwa źródła	Zatwierdzone zasoby	Temperatura [°C]	Klasyfikacja	Nr. świadectwa potwierdzającego właściwości lecznicze
Zdzisław L-2	30 [m ³ /h] przy depresji na rzędnej 468,30 m n.p.m.	44	Woda słabo zmineralizowana, fluorkowa, siarczkowa, radoczynna, hipotermalna	SC/1789/18
Jerzy	410 [m ³ /d] przy depresji na rzędnej 451,29 m n.p.m.	27,9	Woda słabo zmineralizowana, fluorkowa, radoczynna, hipotermalna	SC/1785/18
Wojciech	120 [m ³ /d] przy depresji na rzędnej 446,17 m n.p.m.	29	Woda słabo zmineralizowana, fluorkowa, siarczkowa, radoczynna, hipotermalna	SC/1788/18
Curie-Skłodowska	91 [m ³ /d] przy depresji na rzędnej 449,35 m n.p.m.	24	Woda słabo zmineralizowana, fluorkowa, radoczynna, hipotermalna	SC/1787/18
Chrobry	40 [m ³ /d] przy depresji na rzędnej 446,82 m n.p.m.	26	Woda słabo zmineralizowana, fluorkowa, siarczkowa, radoczynna, hipotermalna	SC/178/18
Dąbrówka	30 [m ³ /d] przy depresji na rzędnej 447,35 m n.p.m.	18,4	Woda słabo zmineralizowana, fluorkowa, siarczkowa, radoczynna	SC/1786/18

10. Opis klimatu

Lądek-Zdrój w podziale regionalnym Polski leży w podprovincji Sudety z Podgórzem Sudeckim, makroregionie Sudety Wschodnie, w mezoregionie Góry Złote. Oceny właściwościleczniczych klimatu Uzdrowiska Lądek-Zdrój dokonał Instytut Gospodarki Przestrzennego Zagospodarowania im. Stanisława Leszczyńskiego Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Na podstawie przeprowadzonych badań wydane zostało w dniu 30 sierpnia 2018 roku Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze klimatu (zał. nr 6).

W świadectwie stwierdza się, że Uzdrowisko Lądek- Zdrój:

- charakteryzuje się warunkami klimatycznymi spełniającymi większość norm w tym zakresie;
- warunki aerosanitarne oraz klimat akustyczny są umiarkowane, korzystne dla prowadzenia lecznictwa klimatycznego.

Klimat Lądka-Zdroju ma właściwości lecznicze w odniesieniu do chorób narządu ruchu i stanów pourazowych, chorób reumatycznych, choroby niedokrwiennej serca oraz nadciśnienia tętniczego, natomiast dzięki zróżnicowaniu bodźców klimatycznych posiada także wartości hartujące układ termoregulacyjny.

Określając klimat Lądka-Zdroju pod uwagę brano warunki termiczne, wilgotnościowe, solarne, opady i warunki wietrzne.

Podstawowe charakterystyki klimatu obliczone zostały na podstawie danych z:

- stacji klimatologicznej Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowego Instytutu Badawczego w Lądku-Zdroju, zlokalizowanej w pobliżu granicy strefy "A",
- stacji synoptycznej IMG PIB w Kłodzku,
- stacji kontroli zanieczyszczeń powietrza, znajdującej się w Lądku-Zdroju przy ul. Jadwigi,
- informacji z Rocznej Oceny Jakości Powietrza na terenie woj. dolnośląskiego,
- informacji z Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Lądek-Zdrój.

Badania akustyczne wykonano w sześciu charakterystycznych miejscach strefy "A" uzdrowiska.

Dane uzyskane z w/w stacji wskazują, że:

- norma usłonecznienia, wynosząca 1500 godzin ze słońcem w roku jest w Lądku-Zdroju zachowana,
- stosunki termiczno-wilgotnościowe w Lądku-Zdroju są umiarkowanie korzystne dla prowadzenia klimatoterapii,

- średnia liczba dni z opadem w Łądku-Zdroju wynosi 155 i jest znacznie niższa od dopuszczanej normy,
- liczba dni z mgłą w półroczu chłodnym jest zachowana, natomiast w półroczu ciepłym nie jest przekroczona,
- warunki wietrzne w Łądku-Zdroju są umiarkowanie korzystne,
- stan sanitarny powietrza w Łądku-Zdroju jest umiarkowanie korzystny do prowadzenia klimatoterapii,
- w strefie, w której leży Łądek-Zdrój, nie stwierdzono przekroczeń zanieczyszczeń określonych normą ze względu na ochronę zdrowia dla dwutlenku węgla, dwutlenku siarki, tlenku węgla ozonu, benzenu oraz metali ciężkich, jedynie sporadycznie przekraczana jest norma stężenia benzo(a)pirenu,
- w Łądku-Zdroju zachowana jest norma średniego stężenia pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 – liczba dni z przekroczeniem średniodobowego stężenia PM10 jest na granicy normy,
- na większości obszaru strefy "A" ochrony uzdrowiskowej w Łądku-Zdroju warunki akustyczne są dobre, natomiast przekroczenia dopuszczalnych norm są niewielkie.

Opis obszarów znajduje się w świadectwie potwierdzającym właściwości lecznicze klimatu a lokalizacja tych obszarów przedstawiona jest na mapie załączonej do opracowania Instytutu „Właściwości Lecznicze Klimatu Uzdrowiska Łądek-Zdrój”.

Dla wydania świadectwa potwierdzającego właściwości lecznicze klimatu uzdrowiska Łądek-Zdrój Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. St. Leszczyńskiego Polskiej Akademii Nauk przeprowadził niezbędne badania i analizy pomiarów wpływających na klimat uzdrowiska.

Dokonano ogólnej oceny:

- 1) warunków klimatycznych, w tym:
  - warunków solarnych (uśonecznienie),
  - warunków termiczno-wilgotnościowych,
  - opadów i zjawisk atmosferycznych,
  - warunków wietrznych.
- 2) warunków biotermicznych:
  - uniwersalny wskaźnik obciążeń cieplnych,
  - dopuszczalny poziom aktywności fizycznej.
- 3) pogody, z punktu widzenia klimatoterapii,
- 4) stanu sanitarnego powietrza:
  - metale ciężkie,
  - dwutlenek siarki,
  - dwutlenek azotu,
  - benzen,
  - ozon,
  - pył zawieszony PM 10 oraz pył zawieszony PM2,5.
- 5) klimatu akustycznego,
- 6) pola elektromagnetycznego.

Badanie poziomu pól elektromagnetycznych wykonano zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12.11 2007 r. (Dz.U. Nr 221; poz.1645, z dnia 10 lipca 2017 r.) przez Laboratorium Wzorców i Metrologii Pola Elektromagnetycznego Politechniki Wrocławskiej. Na podstawie badań i uzyskanych danych można stwierdzić, że w Łądku- Zdroju na obszarze strefy „A” ochrony uzdrowiskowej spełnione są normy dotyczące poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku.

Na podstawie uzyskanych wyników badań i dokonaniu ich ocen można stwierdzić, że klimat i bioklimat Łądka-Zdroju cechuje się umiarkowanie korzystnymi właściwościami leczniczymi i profilaktycznymi, które mogą być wykorzystywane w leczeniu klimatycznym chorób narządu ruchu i stanów pourazowych, chorób reumatycznych oraz choroby niedokrwiennej serca tętniczego. Bioklimat Łądka-Zdroju, ze względu na znaczną bodźcowość termiczną, posiada także walory hartujące układ termoregulacyjny. Niektóre cechy bioklimatu sprawiają, że istnieją przeciwwskazania do leczenia w uzdrowisku osób chorych na przewlekłe choroby układu oddechowego i astmę oraz leczonych na choroby nerwowe.

Poprzedni raport Instytutu z 2018 r. „Właściwości lecznicze klimatu uzdrowiska Łądek-Zdrój” uwzględnił również zróżnicowanie klimatu lokalnego i wyznaczał obszary o różnej przydatności do prowadzenia lecznictwa klimatycznego, które są w większości nadal aktualne – a mianowicie:

- obszary bardzo korzystne (występują na zboczach o ekspozycji południowej),
- obszary umiarkowanie korzystne (występują na odsłoniętych zboczach o ekspozycji wschodniej i zachodniej oraz zboczach północnych porośniętych przez lasy).
- obszary mało korzystne (obejmują dna dolin rozcinających zbocza doliny Białej Łądeckiej oraz fragmenty zboczy eksponowanych napółnoc)
- obszary niekorzystne znajdują się na dnie doliny Białej Łądeckiej, w której kumulują się niekorzystne cechy bioklimatyczne. Dodatkowym źródłem uciążliwości jest nadmierny w tym rejonie hałas oraz zwiększony okresowo poziom zanieczyszczenia powietrza spalinami samochodowymi.

Szczegółowe wyniki badań, opisy, tabele dotyczące klimatu w Łądku-Zdroju znajdują się w załączonym do niniejszego operatu opracowaniu Instytutu Geografii PAN "Właściwości Lecznicze Klimatu Uzdrowiska Łądek-Zdrój"

W/w opracowanie powyższe jest integralną częścią operatu.

11. Podsumowanie - spełnienie kryteriów gwarantujących utrzymanie statusu uzdrowiska

Opracowany operat wskazuje, że Łądek-Zdrój posiada warunki i możliwości leczenia uzdrowiskowego, a tym samym spełnia wymagania zawarte w art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z dnia 31 maja 2017 r., poz. 1056, tekst jednolity ze zmianami):

- posiada złoża naturalnych surowców leczniczych o potwierdzonych właściwościach leczniczych,
- posiada odpowiednie warunki bioklimatyczne i właściwe czynniki środowiskowe,
- posiada klimat o właściwościach leczniczych,
- na jego obszarze znajdują się zakłady lecznictwa uzdrowiskowego i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, przygotowane do prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego,
- posiada wykwalifikowaną kadrę medyczną: lekarzy, pielęgniarki, fizjoterapeutów, rehabilitantów oraz obsługę techniczną sprzętu medycznego, instalacji,
- posiada bazę hotelową oraz gastronomiczną o bardzo dobrym standardzie,
- spełnia określone w przepisach o ochronie środowiska wymagania w stosunku do środowiska,
- posiada infrastrukturę techniczną w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej, w zakresie transportu zbiorowego, a także prowadzi gospodarkę odpadami,
- posiada studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gminy,
- posiada ustalone strefy "A", "B" i "C" ochrony uzdrowiskowej, posiadające odpowiednią powierzchnię i powierzchnię terenów zielonych, gwarantującą bezkolizyjnie prowadzenie lecznictwa uzdrowiskowego.

Utrzymanie statusu uzdrowiska przez gminę Łądek-Zdrój pozwoli na zachowanie ciągłości świadczenia usług uzdrowiskowych, utrzymania istniejącej bazy leczniczej, wykorzystania wykwalifikowanego personelu medycznego, zawieranie kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia oraz na dalszy rozwój uzdrowiska.

Wykonawca operatu

Burmistrz Gminy Łądek-Zdrój

12. BIBLIOGRAFIA

Przy wykonywaniu operatu uzdrowiskowego dla Uzdrowiska Łądek-Zdrój, zespół wykonywujący operat wykorzystywał:

1. Opracowanie klimatyczne zawarte w publikacji Polskiej Akademii Nauk.
2. Kompedium Balneologii prof. dr hab. Ireny Ponikowskiej.
3. Materiały i dane dostarczone przez podmioty prowadzące lecznictwo uzdrowiskowe w Uzdrowisku Łądek-Zdrój.
4. Strony internetowe Uzdrowiska Łądek-Zdrój.
5. Materiały dostarczone przez Urząd w Łądek-Zdroju.
6. Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Łądek-Zdrój.
7. Materiały i galerię zdjęć zamieszczonych na stronach internetowych.
8. Strony internetowe zakładów lecznictwa uzdrowiskowego w Łądku-Zdroju.
9. Materiały marketingowe zakładów lecznictwa uzdrowiskowego oraz Urzędu Gminy Łądek-Zdrój.